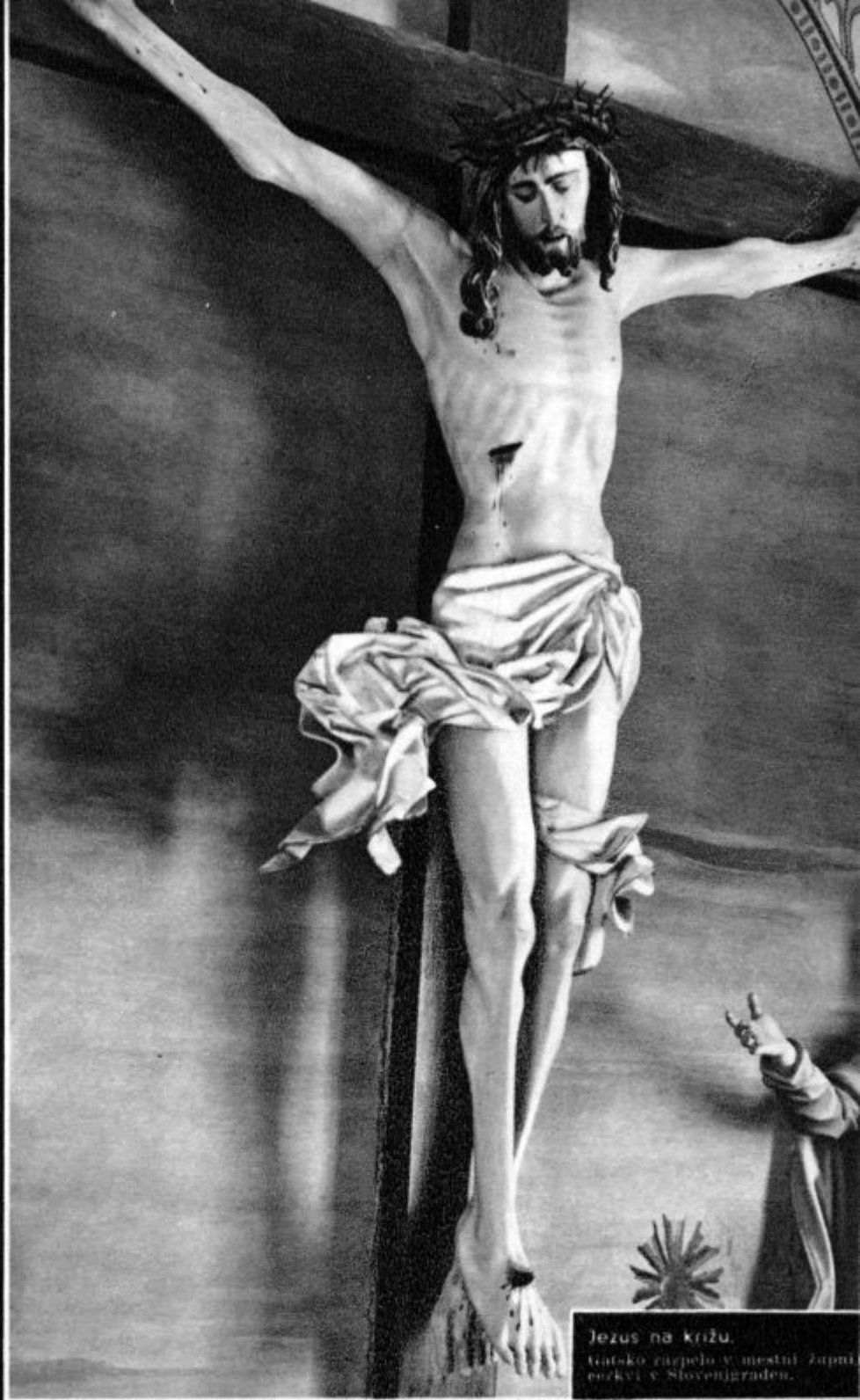

April
1940

Jezus na križu.
Gotsko razpelo v mestni župni
cerkvi v Slovenjgradcu.

Bogoljub

Velikonočno jutro.

Prvi dan tedna (v nedeljo) pa so šle (žene) na vse zgoščaj h grobu in nuste dišav, ki so jih bile pripravile. Našle so kamen od groba odvaljen in so stopile noter, a niso našle telesa Gospoda Jezusa. In ko so bile zaradi tega v zadregi, gjej, sta pristopila k njim dva moža v blesočem oblačilu. Prestrašile so se in povedale obraz proti tlom: onadva pa sta jim rekla: Čemu iščete živega med mrtvimi? Ni ga tukaj, temveč je vstal. (Lk 24, 1-6)

B * O * G * O * L * J * U * B

APRIL

XXXVIII. LETNIK

1940

Velikonočna blagovest

Kdo bi mogel popisati ganjenost kristjanov v grškem mestu Korintu, ko so o Veliki noči leta 57. po Kristusovem rojstvu poslušati pastirsko pismo svojega misijonarja Pavla, ki je takrat bival v maloazijskem mestu Efezu! Pet let poprej jim je ta čudoviti mož, ki je »vse završel in imel za smeti, da bi pridobil Kristusa« (Fil 3, 8), s silno zgovornostjo in prepričevalnostjo oznanil vero v Jezusa Kristusa, božjega Sina. A Korint je bil tedaj mesto nečistosti in najbolj propalega poganstva, tako kakor so danes nekatera velika mesta in mnogi tovarniški kraji. Biti odločen kristjan v takem ozračju gotovo ni majhna reč, ampak veliko junaštvo. Vse okrog tebe se razuzdano zabava, nečistuje in streže telesu, ti pa zaradi Kristusa, ki je pred dva tisoč leti živel v Palestini in ki ga nikoli nisi videl, »devaš svoje telo v sužnost«, »zadevaš vsak dan križ na rame« in ljubiš tudi take, ki jim je sovraštvo vsakdanji kruh in poslada življenja.

Kršćanstvo mora biti vedno budno na straži, da ga ne preseneti ofenziva poganstva, tako v starih časih, a prav tako tudi danes. Maginotova, Siegfriidova in Mannerheimova črta je za miroljubnega državljana velika zguba in strašna nespamet, za resničnega kristjana pa je v duhovnih rečeh bridka potreba in neizogibna dolžnost.

Zato ni čudno, da so nekega dne apostolu narodov sporočili v Efez, kako nje-

gove vernike v Korintu motijo in begajo, češ da je vstajenje mrtvih prazna beseda!

Prazna? Kako, če je pa Jezus vstal! Jezus pa je vstal kot prvi izmed mrtvih, za vse je premagal smrt, da bi vsi vstali od mrtvih. Če mrtvi ne vstajajo, potem tudi Kristus ni vstal. Če pa bi Kristus ne bil vstal, bi bila vera Korinčanov prazna. A kako bi mogla biti prazna, ko jo je pa Pavel pet let poprej oprl na tako močne stebre: na prvega papeža Petra, na jeruzalemskega škofa Jakoba in na vseh dvanajst apostolov, na sebe negodnika, ki se mu je vstali Zveličar pred Damaskom prikazal in za nameček še več ko pet sto kristjanov, izmed katerih je še večina živela in bila pripravljena pričati.

Ne, to je duša Pavlovega oznanjevanja, to je »evangelij«, ki jim ga je oznanil. Naj bo Pavel ali drugi apostoli, tako oznanjajo in tako so prvi kristjani vero sprejeli!

Zato apostol narodov sede in piše kristjanom v Korint: »Spominjam vas, bratje, evangelija, ki sem vam ga oznanil, ki ste ga tudi sprejeli. Izročil sem vam predvsem to, kar sem tudi prejel, da je Kristus za naše grehe umrl, kakor je v pismih; in da je bil pokopan in da je tretji dan vstal, kakor je v pismih; in da se je prikazal Kefu in potem dvanajsterim; potem se je prikazal več ko pet sto bratom naenkrat, izmed katerih je še zdaj večina

Vrnitev z gore Kalvarije.

»In vse množice, ki so se bile sešle, da bi to (križanje) gledale, so se trkale na prsi, ko so videle, kaj se je zgodilo, in so se vračale.« (Lk 23, 48.)

živih, nekateri so pa zaspali. Potem se je prikazal Jakobu, nato vsem apostolom. Nazadnje za vsemi pa se je kakor negodniku prikazal tudi meni.

Naj bom jaz ali oni: tako oznanjamo in tako ste vero sprejeli.« (1 Kor 15, 1—11.)

Po pravici piše sv. Pavel: »Spominjam vas e v a n g e l i j a, ki sem vam ga označil.« Da, to je Pavlov evangelij, da je Jezus res od mrtvih vstal in da bomo vstali tudi mi. Naj pride v Korint ali v Efez, v Filipe ali v Solun, v Atene ali v Rim, povsod pripoveduje silno novico in neizpodbitno resnico, da je Kristus premagal smrt in strl grobne pečate. Ko ga vprašujejo, kje ima priče, jim ne odgovori o Magdaleni in o pobožnih ženah, ampak o tistih, ki so bili »po srcu kesni za verovanje vsega tega«, o tistih, ki so videli šestero vrčev vina v galilejski Kani in dvanajstero košev krušnih ostankov v puščavi, o tistih, ki so se srečali z Jajrovo hčerko in z najmskim mladeničem, o tistih, ki so slišali Jezusov govor na gori in so cela tri leta v njegovi luči hodili, pa so kljub vsemu ostali »po srcu kesni za verovanje« in po volji boječi za apostolsko delo.

Ko pa so videli vstalega Zveličarja, z njim govorili in jedli, se je zgodila v njih dušah popolna sprememba. Dotlej

so bili zažgoreli ribiči, počasni učenci in veliki boječniki, odslej pa so Kristusovi svečeniki, junaški apostoli in neustrašeni oznanjevalci božjega kraljestva vesoljnemu svetu.

Preberite n. pr. samo Apostolska dela, pa boste videli, da vsi apostoli opirajo svojo vero in svoje poslanstvo na velikonočni dogodek. Naj govori Peter ali Pavel ali Janez, naj se obrača do jeruzalemskega ljudstva ali do članov velikega zbora, do Judov v Antiohiji ali do stotnika Kornelija v Cezareji, do kneza Agripa in njegovega spremstva ali do modrijanov v Atenah, vselej in povsod se oglasijo velikonočni zvonovi.

In ko sveti Peter prime za pero, za prvo papeško okrožnico, takoj v prvem stavku izda, da je Velika nedelja veliki mejnik njegovega življenja:

»Hvaljen Bog in Oče Gospoda našega Jezusa Kristusa, ki nas je po svojem obilnem usmiljenju p r e r o d i l za živo upanje po v s t a j e n j u Jezusa Kristusa od mrtvih.«

Pa ne samo to! Prvi sveti oče pravi na drugi strani prve enciklike, da bi brez Jezusovega vstajenja še v Boga ne mogli p r a v verovati, še manj pa upati vanj: »Po Njem v é r u j e t e v B o g a, ki ga je

obudil od mrtvih in mu dal veličastvo, da je vaša vera tudi upanje v Boga.« (1 Petr 1, 21.)

Kako prav ima sveti oče Pij XII., ko toži v prvi okrožnici, da je »slepa in vase zaljubljena nevera izrinila Kristusa iz sodobnega življenja, posebno iz javnega, in je obenem z vero v Kristusa omajala tudi vero v Boga«.

»Ko so Jezusa na križ pribili, se je stemnilo po vsej zemlji.« (Mt 27, 45.) Če naj se spet zjasni, treba da se današnji

človek ponižno uvrsti v vstajenjsko procesijo, in ko se vse maje kakor v decembrskem potresu, se tesno oprime stebrov velikonočne vere. Potem bo s Petrom in Jakobom, s pet sto brati in s Pavlom spet veroval v Kristusa in v njegov križ, v njegovo vstajenje, pa tudi v govor na gori in v obe Mozesovi plošči.

Ko pa bo današnji človek res vstal, bo tudi iskalkar je zgoraj, kjer je Kristus, sedeč na desnici božji. (Kol 3, 1.)

Jos. Šimenc.

Borba luči s temo

V tem letu hoče Katoliška akcija v Sloveniji vse svoje moči zastaviti za boj proti brezbožnemu komunizmu. Vztrajna molitev pa naj izprosi božje pomoči za odvrnitev te grozeče nevarnosti. Krščanstvo mora v tem boju zmagovati ne le z božjo besedo, v kateri nam je dana nepremagljiva, večna resnica, ampak mora tudi duše ljudi v tej resnici utrjevati in zase pridobivati.

Nikoli ne pozabimo, kaj nam je v našem svetem boju prvo in glavno: rešitev duš, pridobiti jih za Boga in življenje po veri. Ne iščemo tedaj sebe, ne človeških koristi, nimamo posvetnih ozirov, ne služimo zemeljskim ciljem. Vojskujemo se le za Boga in za to, kar je božjega v človeku, za dušo njegovo. In vojskovati se nam je treba, ker ima v današnjem svetu Bog in vse, kar je božjega, srdite sovražnike, brezbožnike.

Razvoj brezbožja.

Ko je Luter začel učiti krivo vero, zavrnil zakramente in mnoge verske resnice, je vendarle vero v Boga in Kristusa, Sina božjega, še ohranil. Tako je mislil obdržati bistvo prave vere. A pokazalo se je prav kmalu, da je krščanska vera, razodeta od Boga, enoten nauk, ki se ne da deliti, in da le v celoti daje pravo, nadnaravno življenje. Po Lutrovem zgledu so začeli izbirati še drugi; vsak po svoji glavi. Zato je pa vero začel izpodrivati dvom, nevera in brezbožnost. Verska zanikarnost in brezbožnost, da ti in oni niso živeli po zapovedih božjih, da so bili slabi verniki, da so se vdajali grehu, celo velikim grehom, in v njih tudi nespokorjeni umirali, taka pogubna navada je bila v večji ali manjši meri vedno tudi med kristjani. A brezvernost, ki Boga naravnost taji, ki zavrača in preganja vsako vero, ki hoče svet in človekovo življenje urediti čisto brezbožno, se je pa pojavila pred 200, 300 leti in je do naših dni strašansko narasla.

Najprej so se od krščanstva začeli odvrčati izobraženi ljudje pod geslom svobodomi-

selstva. Vsi so bili zaverovani v moč človeškega razuma in v velik napredek raznih znanosti; zato so se začeli izmikati takim krščanskim resnicam, ki so človeškemu umu težje umljive, čeprav mu ne nasprotujejo. Tako izobraženi svobodomislecenci so se na Angleškem in Francoskem imenovali prostozidarji ali frasoni, ki so tajili tudi pravega Boga in vsako nadnaravno vero, so bili torej pravi bogotajci, brezverci, brezbožniki. Brezbožni kakor nekdaj so frasoni še dandanes.

Če vendar še govore o veri, je njih vera človeška stvar, ki si jo napravi oholi človek, ne pa krščanska, ki jo je razodel ljudem večni in nezmotljivi Bog sam. In če pravijo, da tudi Boga priznavajo, to zanje ni osebni, nespremenljivi krščanski troedini Bog, marveč le beseda za nekaj neznanega, neosebnega, ki je brez vpliva na življenje človeka in usodo sveta.

Zato je velika razlika med vernim in brezvernim človekom. Verni priznava in moli: Verujem v Boga Očeta vsemogočnega, Stvarnika nebes in zemlje. Neverni pa: Verujem v človeka, najvišje zemeljsko bitje, nad katerim ni ničesar, ne nebes ne kaj drugega. Verni priznava: Verujem v Jezusa Kristusa, Sina božjega, Gospoda našega. Neverni: Verujem v človeški razum, v človeško moč in napredek sveta. Verni: Verujem v božje razodetje, v resnice in zapovedi božjega življenja. Neverni: Verujem v modrost in znanost človeškega razuma, v popolno svobodo človeške volje. Verni: Verujem v večno življenje, v blaženost v nebesih. Neverni: Verujem v večno snov na zemlji, ki je edina sreča za človeka, kaj drugega tako ni...

Kakšen prepad med vero in nevero, med življenjem v Bogu in brezbožjem! Tu pri nas troedini, osebni Bog, večni, vsemogočni, najpopolnejši, neustvarjeni Bog, cilj in zadnji namen vsemu stvarstvu, človeku: Oče, Odrešenik. Tam pa je človek sam sebi bog, slaboten, zmotljiv, umrljiv, vklepen v:

Jezusovo vstajenje.

spone telesa, ki je iz snovi te zemlje; dušo, ki je od zgoraj, pa celo taje.

Ta brezbožnost je okužila evropske narode, človeško znanost, človeške postave, vzgojo, šolo, javno življenje, vse. Brezbožne sile so bile pridno na delu; brezbožnost je pridobivala novih in novih pristašev; navzeli so se je tudi delavci, proletarci.

Delavskim množicam, ki večidel žive v težkih razmerah, v trdem delu, ob majhni plači, trpeč razne krivice — je bilo lahko vzeti vero v Boga. Delavec, ki si s težavo služi vsakdanji kruh, je dostopen materializmu, ki pravi, da ni nič drugega kot samo materija, snov. In vrste delavcev so se v moderni dobi silno namnožile, so vsestransko organizirane in v svojih zahtevah in načrtih odločne. Ne zahtevajo z vso odločnostjo samo socialne pravice, ampak v svoji brezbožnosti hočejo dati svetu popolnoma drugo podobo, ki bo na temelju brezbožja. In za ta namen je bila po

svetovni vojni ustanovljena »Zveza borbenih brezbožnikov«.

To je mednarodna organizacija, ki ima svoje privržence že po vsem svetu, pri vseh narodih. Ima pa ta načrt, da naj bi v vsakem narodu prej ali slej zmagala brezbožnost nad krščanstvom ali nad katero koli vero. Ljudem sploh ne pušča več svobode, da bi si sami izbirali, ali hočejo biti verni ali brezbožni, ampak vsako vero proglašajo za prevaro in omamo ljudstva, ki jo je treba odpraviti do zadnjega sledu. Samo zatiranje, preganjanje, nasprotovanje, sramotenje, oviranje — tako pravi ta brezbožna Zveza — še ne more vere odpraviti, zato jo je treba z vsemi sredstvi prepovedati, onemogočiti, izbrisati brez sledu. Boga, ki ga oznanja vera, modernemu brezbožniku nadomesti snov, kruh, obleka, zemlja, stroj, orodje; to je za delavca najvišje, ker mu daje življenje, raj na zemlji. Kje je v takih naukih materializma še prostora za Boga, nebesa, dušo, resnice in zapovedi, ki so razodete od Boga!

V taki radikalni brezbožnosti bi človeštvo padlo na nižjo stopnjo, kakor so pogani. Oni ne poznajo pravega Boga, a svojim malikom pripisujejo božjo moč in v njih časte tiste višje duhovne sile, ki jih človek čuti nad seboj, nad materialnim svetom. Zato je brezbožje največja zabloda ali dušna bolezen človeštva. Že grški modrijan Platon je trdil, da je materializem najhujše zanikanje Boga.

Brezbožje je borbena, brezbožniki so borci za svoje nauke. Kdor se bori, brani sebe in napada vse svoje nasprotnike. Brezbožniki so taki borci, ki niso v obrambi, ampak ki povsod stopijo v napad. Ravnaajo se po geslu: tvoja smrt, moja zmagaja; boljše za tistega, ki napada, kakor zanj, ki se brani. Pomirjenja in pogajanja s svojim nasprotnikom — z vero in Bogom — ne poznajo.

Krščanska vera uči, da je pravi, edino pravi božji nauk, razodet od Boga, ves resničen in nezmotljiv, da poleg njega ni in ne more biti nobene druge prave

vere. Krščanstvo, od Boga razodeta vera, je izključna božja resnica.

Prav toliko pa hoče veljati tudi brezbožje, zato nastopa skrajno nestrpno, nepomirljivo.

Tudi brezboštvo oznanja torej neko »vero«, samo da Boga zamenja s snovjo, da najvišjo in najpopolnejšo resničnost zavrže za ceno mrtve, brezdušne gmote. O prenesrečno človeštvo, če bi imelo zapasti tej temi in smrti!

Kaj sedaj?

Ali se ne čutimo izzvani na boj, na obrambo? Ali nam ne prihaja vedno jasneje do zavesti, kako preroško je govoril pokojni papež Pij XI., ko je imenoval **Katoliško akcijo** edino pravo obrambo proti modernemu brezbožju? In to brezbožje napreduje, prodira med nas, je borbeno. Katoliška akcija je pa delavnost katoličanov, apostolsko delo za obrambo vere. Da sebe zavarujemo pred napadi brezbožja in da druge rešujemo iz brezbožnega osvajanja.

Kako vpije nasprotje med nadnaravnim razodetjem krščanstva in nizkotnim, surovim materializmom! Ali vpije o tem nasprotju tudi živa in globoka vera iz našega srca? Tako močno, da prevpije vso divjo propagando brezbožnosti!

Na tisoče človeških zmot in krivih naukov se je že razbilo ob božji resnici, ki nam jo je oznanil Kristus in jo ohranja na veke katoliška Cerkev. Božja resnica stoji nepremagana,

Magdalena ob grobu Jezusovem.
(Ljubljanska stolnica. Glej: Naše slike!)

živi in svet odrešuje, zmote pa so onesrečile ljudstva in narode ter propadle hkrati s svojimi žrtvami. Prav dandanes omahujoči svet potrebuje trdne opore in neustrašene vere. To naj da naša globoka, neomahljiva vera!

Kristijan zmaguje nad brezbožnimi silami le z božjo močjo in blagoslovom od zgoraj. Ni treba skrbeti, kako se bo to zgodilo, dosti je, da nam je Bog sam to zatrdil. Prosite! Išcite! Trkajte! Zaupajte! Molite! To so božja naročila. Pa tudi naslednja: Ne skrbite! Ne bojte se!

Na naše rame je Bog naložil veliko dolžnost borbe za božje kraljestvo. Ne dezertirajmo iz tega boja, ampak bojujmo se častno do končne zmage Boga nad brezbožjem.

Al. Strupi.

Daj mi!

*V srcu mi počivaš kakor
v tesni ječi,
prošenj vročih pač ne moreš
mi odreči!*

*Daj mi vere, daj mi vere
močne, žive,
ki ne straši se besede
goljužive!*

*Daj mi, naj bom čisto Tebi
posvečena!
Daj mi, da ne zmoti grešnost
me nobena!*

*Daj mi upanja, ki trdno
je kot skala,
da ne bo mi v dvomih duša
trepetala!*

*Daj ljubezni, tiste silne,
zvesto vdane,
ki krasi mučence, zate
v smrt poslane.*

Mar. Brenčič.

Znamenje ob poti

*Hišni oče je ob poti
križ postavil,
da Bogu bi za dobrote
se zahvalil.*

*Ko pritiska bridka žalost,
bol gorjupa,
tu poklekne. Križanemu
vse zaupa.*

*Kadar pa veselje, sreča
ga obišče,
ni pozabljeno ob poti
to svetišče.*

*Jezus s križa ljubeznivo
vse pozdravlja,
njega nas razpeta roka —
blagoslavlja.*

Rohotnikov.

Zvestoba kongresu

»Slovenija bo rešena, če bo med mladino povsod vpeljana pogostno sveto obhajilo.« To misel je poudarjal in dokazoval g. p. Tavčar Tomaž C. M. na zboru duhovnikov v Ljubljani, 25. oktobra 1939. Če govorimo o pogostnem sv. obhajilu, pa bi pozabili na zahtevo pobožnosti pri svetem obhajilu, bi bila taka evharistična vzgoja nepopolna, če ne zgrešena. Kako doseči večkratno, pogostno, vsakdanje sveto obhajilo, to je delo daljšega, vztrajnega poučevanja, skrbne versvene in pobožnostne vzgoje, ki ji mora slediti dobra volja, pripravljenost, odločnost, požrtvovalna ljubezen in vnema za večno zveličanje.

Ako se zadovoljimo z mesečnim obhajilom pri tistih vernikih, ki niso izpostavljeni nevarnostim, pa moramo zahtevati od teh, ki so v razburkani, kipeči mladostni dobi življenja in izpostavljeni raznim mikom in nevarnostim, večkratno, pogostno sv. obhajilo, drugače ne bodo vztrajali v kreposti. Sv. obhajilo je kruh močnih. Danes živimo v dobi borbenosti, zato hočemo in potrebujemo borbenih ljudi, ki so pripravljeni tudi za žrtve; teh pa ne bodo ne prevzeli ne prenesli, če se ne bodo krepčali vsaj tedensko z angelsko hrano.

Da bo pa obhajilo rodilo vse bogate s a d o v e, ne sme biti brez p o b o ž n o s t i, ne brez priprave in ne brez zadostne zahvale. Človeka, ki ga prežema ljubezen do božjega Zveličarja, na to ne bo treba posebej opozarjati.

Za pogostno in obenem pobožno sveto obhajilo se bomo tembolj vnemali, čim večkrat premišljujemo, kako bogatih milosti smo deležni, kadar koli se vredno združimo z evharističnim Jezusom.

Ali smo se doslej že kdaj prav resno zamislili v to srečo, ki nas doleti, ko se v svetem obhajilu najpopolneje združimo z Jezu-

som! Če se zares zavemo: Jezus, pravi Bog in človek je v mojem srcu, bi morali čutiti ono blaženost, kakor jo je užival n. pr. sveti Alojzij, in zdihniti: Hrambica mojega srca je bivališče božje, je kraljevska hišica Jezusova. Kdor vredno uživa sv. Rešnje Telo, postane eno s Kristusom. Po sv. obhajilu človek lahko govori: »Ne živim več jaz, ampak v meni živi Kristus.« (Gal 2, 20.)

Vredno in pobožno sveto obhajilo povečuje posvečujočo milost božjo. Posvečujoča milost nam da, da smo nadnaravno Bogu podobni in zato otroci božji. Sveti Janez (1 Jan 3, 1) vzklika, hoteč pokazati od ljudi premalo uvaževano srečo posvečujoče milosti: »Poglejte, koliko ljubezen nam je skazal Oče, da se imenujemo in smo otroci božji.« »Če smo otroci božji, smo tudi dediči nebes.« (Rimlj 8, 17.)

Novorojeni otrok živi in vendar je mrtev — mrtev za Boga in za nebesa. Šele po svetem krstu začne živeti za Boga in za nebesa. Pred krstom smo bili vsi grešniki, v krstu smo pa postali otroci božji. Kolika čast — otrok božji! Kako bogata dediščina, ki bo v tem, da bomo smeli Boga gledati in moliti z angeli in svetniki v nebesih! Tega še zdaj prav umeti ne moremo, saj pravi zopet sveti Janez Ev. v svojem listu: »Preljubi! Zdaj smo otroci božji in se še ni pokazalo, kaj bomo. Vemo, da bomo, ko se prikaže (Jezus Kristus), njemu podobni, ker ga bomo gledali, kakršen je.« (1 Jan 3, 2.)

Iz tega pa vsaj nekoliko že lahko spoznamo, kako strašna nesreča je smrtni greh, ki ga stori, kdor v važni reči kaj stori zoper božjo voljo tako, da greh jasno spozna in docela privoli vanj. Smrtni greh je tisto strašno zlo, ki uniči v duši nadnaravno podobo božjo in za pre pot posvečujoči milosti v dušo. Nepopisne nesreče smrtnega greha se znebimo, če vredno prejmemo zakrament sv. pokore. V tem

zakramentu očiščevanja nam dobri Bog v svojem usmiljenju zopet vrne otroštvo, sinovstvo božje; v njem postanemo zopet deležni božje narave in prejmemo pravico do nebes, pa se smemo zopet združiti z Jezusom v sv. obhajilu.

Med posebne sadove sv. obhajila spada tudi povečanje posvečujoče milosti. Kako je to razumeti? Pokažimo s primerom: Spomnimo se tiste zgodbe iz evangelija, ki pove, kako se je Jezus spremenil na Gori: nebeška lepota in svetloba je prežela vse telo Jezusovo, tako da so bili trije apostoli, ki so bili zraven, vsi zamaknjeni in so hoteli za vselej tam gori ostati... Tako nekako

se zgodi tudi z dušo pri sv. obhajilu. Nanjo se tako rekoč zlije nekoliko Jezusove svetosti in lepote. Duša, ki je že ožarjena s posvečujočo milostjo, postane tem lepša, tem svetlejša in Bogu tem dopadljivejša.

Ali zdaj razumemo, zakaj se poleg vseh drugih sadov, ki jih naklanja sv. obhajilo, polaga poseben poudarek prav na ta sad!

Opozoriti pa moramo prav posebno mladino tudi na tretji sad pobožnega svetega obhajila: zmanjša nam hudo nagnjenje in v nemo ljubezen do Boga.

O, kako dostikrat podžiga ogenj strasti in nerednega nagnjenja zlasti človeka, ko doživlja nevarnost razburkane dobe in vihravih let! Gotovo propade in se da ujeti v nevarne zanke, ako ne išče gotovo učinkujočega zdravila v svetem obhajilu, ki to hudo nagnjenje kroti, zmanjšuje in pomiri. To zdravilo je potrebno vsem, saj vemo, da se človek umiri in da viharji prenehajo šele, ko smrt prereže nit življenja.

Vprašamo zopet: Ti mladenič, ti dekle, ali se ti zdaj svita, zakaj vama in vsem mladim sveta Cerkev tako nujno priporoča večkratno, pogostno prejemanje sv. obhajila? Ali veste, da je hudo nagnjenje dediščina, ki je prišla z izvirnim grehom na nas vse! Hudo nagnjenje sicer še ni greh, pa zapelje lahko vanj. Ker se ta nakaza ponavlja in vtihotaplja dan za dnem, moramo jemati — če mogoče — iz dneva v dan, ali vsaj pogosto tudi učinkovito zdravilo, ki je v svetem obhajilu.

Ali ste že slišali, kako zatrjuje sveti učencnik Bernard: »Če kdo ne čuti v sebi več tako silnih navalov jeze, nevoščljivosti, nečistosti

Vstali Zveličar v Emavsu.

»Ko je pa sedel z njima k mizi, je vzel kruh, ga blagoslovil, razlomil in jima dal. In odprle so se jima oči in sta ga spoznala: on je pa zginil izpred njih.« (Lk 24, 30.)

in drugih strasti, kakor prej, naj za to zahvali telo in kri Gospodovo« (t. j. sveto obhajilo).

In dalje. Če vidimo, kako peša v ljudeh ljubezen do Boga, ki je gonilo za vse dobro, in pripomore, da se verniki, če treba, do smrti žrtvujejo za slavo božjo, da se izživljajo v delih (duhovnih in telesnih) usmiljenja, če se vprašamo, kako in odkod to, da je ogenj ljubezni pri tako mnogih ugasnil, moramo reči, da so te usodne zgube sami krivili, ker ognja ljubezni niso užigali na plamenu presv. Srca Jezusovega v sv. Evharistiji. V dokaz za to resnico navajamo lastne besede Jezusove: »Prišel sem, da ogenj vržem na zemljo, in kako želim, da bi se že vnel!« (Lk 12, 49.) Prav iz tega namena prihaja Jezus v našo dušo, da bi v nas bolj in bolj užgal ljubezen, to najvažnejšo, najplemenitejšo nadnaravno krepost, ki je brez nje naše življenje ničevo.

V vrsti sadov svetega obhajila omenja Katekizem na zadnjem mestu, da nas očiščuje odpustljivih ali malih grehov in varuje smrtnih.

Sveto obhajilo je hrana in zdravilo duši. Zdravilo pomaga bolniku, ne pa mrtvemu človeku, t. j. človeku-grešniku, ki je mrtev na duši. Jezusu, najčistejšemu, je zoprno vse, kar je nečisto, kar dušo količkaj omadežuje. Ko prihaja v sv. Evharistiji v dušo obhajanje, odstranja prah in neprijetno navlako (male grehe) in dušo očiščuje.

Človek, ki je sicer prost smrtnega greha, pa se v malem kaj pregreši, ni dolžan, da bi moral poprej čakati spovedi, saj se mu mali grehi odpuščajo tudi pri sv. obhajilu. Če se

jih pri prihodnji spovedi vendarle obtoži, stori prav.

Sveto obhajilo varuje smrtnih grehov. V bojih in grešnih nevarnostih za greh imamo torej prav v svetem obhajilu krepko in učinkovito varstvo in orožje zoper grešna nagnjenja in s tem tudi zoper greh. Pri sv. Janezu Ev. beremo (Jan 6, 50): »To je kruh, ki prihaja iz nebes, da kdor od njega jé, ne umrje,« to je ne zgubi nadnaravnega življenja duše, ne bo smrtno grešil. — Odgovóri sedaj, mladina, odgovóri ti, ki ti je prišel greh v navado: zakaj ti naroča spovednik, da se pogosto z dobro spovedjo pripraviš za sveto obhajilo?

In končno: Sv. obhajilo nam daje poroštvo, da bomo častitljivo od smrti vstali in z Jezusom večno živeli. Ni sicer treba, da bi nam Bog dajal kako poroštvo, če kaj obljubi, ker je neskončno zvest in resničen. Vendar pa dobrotljivost božja uvažuje tudi našo slabost in omahljivost, našo navezanost na posvetno, naš strah pred smrtjo in negotovost, ki nas navdaja ob misli na sodbo božjo. Zato pa

nam je dal zagotovilo srečne večnosti v vrednem prejetanju sv. Reš. Telesa: »Kdor jé moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan.« (Jan 6, 54.)

Pred nekaj desetletji je pastiroval v veliki obsavski župniji vnet spovednik in dekan. Iz vseh dolenskih koncev so prihajali verniki, da so opravili pri njem sveto spoved. Če smo vprašali po vzroku, zakaj hodijo tako daleč, ko imajo v domači župnijski cerkvi dosti priložnosti za sv. zakramente, so navadno odgovorili: »Ja, oni gospod vsakemu povedó, če bo prišel v nebesa.«

Ali tega ne more povedati vsak duhovnik, vsak človek? Opozori naj samo na to, da je Gospod Jezus sam dal poroštvo: »Kdor jé moje meso, ima večno življenje...« Kdor se torej vredno, s čistim srcem združuje z Jezusom v svetem obhajilu, ima neovrgljivo in verno zagotovilo, da bo zveličan.

Škoda, da tako malo, premalo mislimo na bogate in neprecenljive sadove vrednega svetega obhajila!

A. Č.

Kršćanska družina

Ne bo trenja

Družina naj se uredi po volji Stvarnikovi, naj se uveljavi in zaščiti v javnosti, naj dobi ugled povsod! Te in take zahteve se danes čimdalje bolj poudarjajo. In po pravici. Saj je družina korenina človeškega rodu, saj je vir sreče, zadovoljstva in božjega blagoslova, če je osnovana na božji zamisli, — nasproti pa vrelec prokletstva in ljudskega propada, če bi se spridila in krenila na pot samoljubja, v nasprotje z božjo naredbo.

Že v prvi številki »Bogoljuba« smo omenjali, kako prav bi bilo, da bi se po naročilu in izrečni želji našega škofa dr. Gr. Rožmana vpeljala po vseh župnijah, kjer je še ni, »pobožna družba — bratovščina — svete Družine«. Slišali in brali smo pa tudi, da se je lansko jesen po prizadevanju banskega svetnika, pisatelja N. Velikonja in drugih odličnih katoliških laikov, osnovala v Ljubljani še ena podobna organizacija po pravilih javnih društev s kratkim naslovom »Družina«.

To društvo sicer nima značaja bratovščine, vendar je pa ustanovljeno pod nadzorstvom

škofijskega ordinariata. Čemu je ustanovljeno, naj pove čl. 2. pravil, ki ima tako-le besedilo:

»Društvo 'Družina' ima namen: varovati koristi družine, posebno koristi številnih družin, podpirati jih po karitativnih organizacijah, prirejati sestanke, predstave, predavanja in tečaje, zbirke in podobno; dalje ustanavljati sklad, vlagati prošnje in opozorila na oblastva i. dr.«

Društvo »Družina« ima torej tudi namen varovati, podpirati in pospeševati koristi družine in pomagati v prvi vrsti številnim družinam.

To društvo bo na podlagi dognanih podatkov in številnih opozarjalo državna oblastva na žalostno dejstvo, kako družina razpada tudi že pri nas. Predlagalo bo resolucije (sklepe), kako naj se ustvarijo ugodnejši pogoji za ustanovitev novih družin, in kako doseči, da bodo številne družine laglje zmagovale skrb za obstoj.

Organizacija društva »Družina« je tako urejena, da se bodo na podlagi že potrjenih pravil lahko in brez težav ustanovljale podobne družnice po vseh župnijah.

Pri večjem zborovanju, ki ga je imelo to društvo pod predsedstvom prelata J. Volca dne 26. februarja t. l. v Ljubljani, so bili sprejeti važni sklepi, ki bodo pri priložnosti objavljeni. Navzoči uredniki naših listov so bili naprošeni, naj ustanovitev podružnic tega društva stalno priporočajo in naj s pojasnjevanjem širijo umevanje zanj. Predsednik N. Velikonja je pravilno poudarjal, naj ob pogledu na številna že obstoječa društva našim kulturnim delavcem ne vpade pogum, kajti vsak uviden razumnik mora priznati, da bi lahko vsa druga društva prej pogršali kot društvo »Družina«.

Naj torej nihče ne vzkipi, češ saj je vsega tega že preveč! Po pametnem premisleku bo prodrla odločba: najprej to, kar je danes najbolj potrebno. Ko vidimo, da se družinski temelj po načrtu ruši, ko čutimo, da razpadajo prve celice urejene človeške družbe, moramo reči: Samo dve možnosti sta — ali nazaj k vzoru krščanske družine po božji volji, ali pa smo obsojeni na propast.

Utegnil bi se kdo zadovoljiti zgolj z bratovščino, kakršna se je priporočala doslej. Prav, ako je dobro vpeljana, po vsej župniji razširjena in ako pravila ne samujejo na papirju. Zastran večje zunanje vplivnosti in uveljavljenja v človeški družbi in pred oblastjo, kakor tudi zastran gmotnih koristi, kaže vendarle, da se povsod ustanovi tudi društvo (podružnica) »Družine«.

Pri zadnji skupščini se je ugovor, da imamo že bratovščino sv. Družine, rešil na lahek način: Kjer je bratovščina že vpeljana, naj kar vsi člani, odnosno družine priglase pristop tudi k društvu »Družina«. Cerkvena bratovščina obdrži svoje vodstvo, za podružnico naj se pa izvoli odbor. O tem se obvesti okrajno glavarstvo.

Tako bodo člani (družine) deležni ne le nadnaravnih milosti, ki jih nudi vestno spolnjevanje bratovskih pravil, ampak bodo kot

Juda izdajavec — obupa.

»Ko je izdajavec Juda videl, da so Jezusa obsojili, se je skesal, prinesel 30 srebrnikov velikim duhovnom in starešinam in rekel: Grešil sem, da sem izdal nedolžno kri.« (Mt 27, 3—4.)

društveni člani uživali tudi zaščito, varstvo in pomoč, ki je zagotovljena po društvenih paragrafih, če se bo društvo »Družina« dovolj uveljavljalo.

Vsa vprašanja glede novega društva (podružnice) naj se naslove na: »Knjižarna Dolžan, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3.« Č.

Z otroki je križ!

Komaj kak vzdih slišimo bolj pogosto. Saj ne oporekamo. Res je: Z otroki je križ; toda, kdo je brez križa?

Le poslušajmo Kempčana: »Križ je vedno pripravljen in te čaka povsod. Beži kamor hočeš, ubežal mu ne boš! Obrni se gori, obrni se doli, obrni se ven, obrni se noter; povsod najdeš križ in povsod je potrebno, da si potrpežljiv, ako hočeš imeti srčni mir in si zaslužiti večni venec. Ako voljno nosiš križ, bo tudi tebe nosil križ in te privedel do zaželenega cilja, kjer bo namreč konec vsega trpljenja. Če ga nevoljno nosiš, si nalagaš breme in

se še bolj obtežuješ. Nositi ga vendar moraš. Ako se znebiš enega križa, najdeš gotovo drugega in morebiti še težjega.«

Ali mar mislite, da so tisti, ki leto in dan zapravljajo denar in zdravje po zabaviščih, plesiščih in nočnih lokalih, res tako srečni? Saj vprav hlastanje po omamnih užitkih kaže, da so njih srca prazna, brezupno prazna in plehka in mrzla! Zato iščejo omame in pozabe, ker niso srečni.

Seveda, če bi rojstvo otrokovo presojali zgolj s svetnega stališča, bi pač morali reči: Še eden je, ki hoče kruha. Res je. Prvo, kar

*Sveti oče Pij XII. moli za mir
v cerkvi Marije Snežne, kjer je imel novo mašo 3. aprila 1899.*

novorojenček potrebuje, je hrana in negovanje. Toda, ali je to res tako veliko, da bi zdrav in kreposten mož, da bi ljubeča mati tega ne zmogla? Prav gotovo je, da se v kolikortoli rednih in urejenih razmerah ne more dogoditi, da bi kaka dobra in zdrava družina zaradi gladu in pomanjkanja propadla. Zaradi gladu in pomanjkanja propadajo le otroci razrvanih in manjvrednih družin ali brezvestnih staršev, drugi pa se morajo zadovoljiti z — malim. Odpovedati se morajo že od mladih nog marsikateri udobnosti, zatreti morajo marsikatero muhasto hrepenenje. Toda to jim je le na korist, ker postanejo tako skromnejši in odpornejši ter tudi bolj sposobni za življenjski boj. In ta ne prizanaša nikomur. Še najmanj pomehkuženim sinčkom in hčerkicam preveč mehkih staršev. Kar je pa najhuje: Greh teh preveč sebičnih staršev bo kot grozovita mora ležal tudi na plečih razvajenih potomcev, umetno ohranjenih in pogrešeno vzgojenih edincev.

Bolj utemeljena ko skrb za kruh je skrb za primerno odgojo, ki plaši in tlači tudi dobre in vestne zakonce. Zato pa bi morali mladeniči in dekleta vse to dobro premisliti, preden storijo odločilni korak. Vprašajo naj se že pred poroko povsem odkrito in resno, če bodo mogli nositi breme, ki jim ga bo kot kristjanom poštenjakom nakladalo skupno in družinsko življenje; ali bodo mogli primerno skrbeti

za rod, ki ga je pričakovati, in se mu ne bodo mogli brez greha izmikati, razen v primeru herojske (junaške), dandanes bolj redke spolne zdržnosti.

Seveda, tudi glede odgoje pretirana skrb ni umestna. Pa vendar ji zapade le preveč očetov in mater. Ko sem se zadnjič ob sklepu šolskega polletja vozil iz Ljubljane proti Mariboru, je vstopilo več malih srednješolk v naš voz. Slišal sem tale pogovor: »Kar bojim se iti domov.« — »Saj nimaš tako slabega spričevala!« — »Je že res; a veš, moja mama bi rada, da bi prinesla vedno vse odlično; ne pomisli pa, da je drugi razred mnogo težji kot prvi. Rada bi se ponašala z menoj, zato bo jezna, ko nisem odličnjakinja. Saj sem se veliko učila, veš. Vstajala sem že ob petih, da sem se učila, pa nimam pravega uspeha. Prav res. Vse se moram na pamet naguliti. Moj brat pa samo malo prebere, pa že zna. Je pač nadarjen.«

Slovenske matere! Slovenski, krščanski očetje! Ta pogovor sem res slišal. Najbrž ni bil edini svoje vrste tiste dni. Ali trdim preveč, če rečem, da si po nepotrebem, brez vsakega smisla nakladate križ sebi in otrokom, če jih tiščite v šolo, ko zanje nimajo ne veselja ne sposobnosti! Vsaj ta križ lahko prihranite sebi in svojim otrokom. Seveda se s tem križev ne boste iznebili, ali izbrali si boste lažjega.

Pregovor pravi, da prinese vsak novorojenček svoj košček kruha s seboj. In res.

Zgodovina nam priča, da še noben narod ni propadel zastran številnih rojstev, tudi nobena družina ne; temveč vedno le vsled preveč redkih ali brezvestnih. Tudi naš mali slovenski narod naj se tega ne boji, da bi mu postala domovina pretesna. Za vsakdanji kruh se je seveda treba potruditi! Posamezniki in javnost, zasebniki, oblasti, vsi bodo morali bolj ko doslej skrbeti za delo in zaslužek doraščajočim. Pameten, pošten in priden Slovenec bo gotovo našel, čeprav včasih bolj trd kos kruha, pa naj si bo to ob Dravi ali Savi, ob Donavi ali Moravi. Saj imajo naši ljudje dosti lepih lastnosti, ki jih odlično usposabljaajo za gotove službe in opravila. Slovenska točnost, zvestoba, vztrajnost, pa red in snaga so brez dvoma velike prednosti. Meni je to pred osmimi leti jasno priznal gospod prošt v Križevcih, ko sva se pogovarjala o baziljankah (redovnicah vzhodnega obreda), ki so bile po večini — Slovenke. In res: slovenski zdravnik, slovenski inženir, slovenski računovodja ali le »orguljaš«, povsod jih radi vidijo in dela dobre dovolj, če se le ne zanemarijo.

Seveda tako-le zgolj tuzemsko razmišlja-nje ne more nikdar popolno in zadovoljivo rešiti vsega tega vprašanja. Preveč ugovorov in pomislekov ostaja.

Sedaj o Veliki noči sv. Cerkev z veliko slovesnostjo posvečuje vodo za sv. krst. Vodo, v kateri se človeški otroci spreminjajo po božjem naročilu in božji moči v otroke božje. V luči te resnice nam postaja jasno predvsem to, da je otrokova duša in njegovo večno življenje mnogo važnejše vprašanje, ko pa vprašanje več ali manj belega kruha, več ali manj lepih oblekic.

A tožba še noče utihniti: Z otroki je križ! Res je! Kljub vsemu: Res, križ je! Ne tajimo tega. Toda, kot vsak križ ima tudi ta to čudno in rešilno lastnost, da se spremeni v sladko oporo in odrešilni blagoslov, čim se ga junaško oklenemo gnani od ljubezni do Njega, ki nas je s svojim križem odrešil in tako postal vreden, da kot prvi izmed Adamovih potomcev zmagaja smrt in trohno, Jezus Kristus, naš Odrešenik, vstali Zveličar in božji Ljubitelj otrok. — Aleluja! P. M. Mlekuž, benediktinec.

Da se razprši zmota . . .

Listi so razglasili v vednost vsem, ki bi hoteli pod pretvezo krivoverskega starokatolištva raztrgati obstoječo zakonsko vez in iskati novih ojníc, da tudi javna redna sodišča razsojajo v smislu občnega državljanskega zakonika iz l. 1811, po katerem izrečejo, da se veljavno sklenjeni katoliški zakon razdruži šele s smrtjo, in da je poseganje v njegovo veljavnost s strani starokatoliške cerkve za državo brez učinka in brez učinka tudi nova zveza, ki je bila sklenjena v starokatoliški cerkvi pod imenom zakon, ker je bila sklenjena kljub zadržku še obstoječe zakonske vezi.

In to je tisto gorje, v katero padejo taki lahkoverni — brez ozira na grešno ravnanje pred Bogom, katero obtežuje in gnjavi

njihovo vest. Tudi pred državo je torej tako nova zveza priležništvo, ki se policijsko preganja; druga žena ne sme nositi »moževega« imena, nima pravice do njegove pokojnine in vzdrževanja po njem, otroci so nezakonski, skratka: te zveze država ne prizna kot zakon, ampak je zanjo to samo nedovoljeno skupno življenje.

Obžalovanja so vredni oni lahkomišljeni ljudje, ki nasedajo raznim »svetovalcem« in mislijo, da so našli pot, kako se raztrga katoliški zakon, ko to ni res. Takih »koruznih« zakoncev po navidezni razveljavi prejšnjega katoliškega zakona ob še živečem zakonskem sodružu je bilo v zadnjih 8 letih v področju dravske banovine sklenjenih 385. Vsi ti zakoni so neveljavni tudi po našem pravosodju.

Pred tabernakljem

*O Jezus, utrdi mi v e r o in daj,
da našel pri tebi že tukaj bi raj;
da ure češčenja bi bile mi v slast,
da večal bi tvojo le slavo in čast.*

*O Jezus, daj trdno mi u p a n j e v te!
Naj vredno te v čisto prejemanj srcé.
Če z milostjo svojo ti v meni živiš,
vse boje in stiske mi trajno sladiš.*

*O Jezus, saj l j u b i m t e bolj kakor vse,
zato naj srcé se mi tvoje odpre.
Od danes naprej naj za t e le živim
in molim in delam in vdano trpim!*

Iva Tušar.

P. dr. Roman Tominec, O. F. M.

Večerni razgovori

Osebe: Iste kot pri zadnjem našem večeru, in te so: lekarnar, zdravnik, njegova žena Hilda, oče Matevž, župnik. Ta večer je prisoten tudi Hildin oče — invalid in skoraj slep.

Zdravnik: Danes sem tako utrujen in žalosten. Vse naše znanstvo nič ne pomaga. Pri Rotarjevi ženi sem ugotovil raka, če ni celo sarkom. In pet otrok ima. Najmlajši ima komaj dve leti. Ne vem kaj bi dal, da bi mogel pomagati.

Hilda: Uboga žena!

Oče Matevž: In še bolj — ubogi mož! Kaj naj počne sam s petimi otroki. To so tako težke stvari, da se človek kar ne more znajti.

Lekarnar: No, vidite, kar ste pravkar rekli, tudi mene muči in še kako! Vedno znova srečujem trpljenje. In kje naj najdem smisel? Kje odgovor na tisti: »zakaj?« — in še zlasti, če vidim trpeti čiste in nedolžne.

Hilda: Z menoj je prav tako. Že zadnjič sem to omenila, pa se dvom za kak čas umakne, toda ob takih prilikah se spet pojavi.

Zdravnik: To je zelo težko vprašanje.

Župnik: Je in ni. Če človek govori z Abelardom: »Intelligo ut credam« — razumem in potem verjamem — je vprašanje nerešljivo. Čim pa prestavimo to gledanje na počelo: »Verujem, da morem razumeti«, pa postane trpljenje manj nasilno, preneha biti nesmiselno, zadobi obratno celo globok pomen in izredno moč.

Hilda (gledaje na svojega očeta): Ah, trpljenje ostane trpljenje, pa če ga gledaš ne vem kako.

Lekarnar: Gospa, ne bodite nestrpna; saj veste, da smo se domenili za naše večere: predvsem jasno gledanje in mirno spoznavanje. — Gospod župnik, prosim, nadaljujte!

Župnik: Saj prav danes je na vrsti četrti člen apostolske vere: »trpel pod Poncijem Pilatom, križan bil, umrl, in bil v grob položen.«

Odprimo knjigo razodetja — evangelij — pa se nam odkrije, odkod in zakaj trpljenje. Prav zavoljo tega, ker te besede večkrat slišimo, pa nikoli dodobra ne premislimo, so nam postale vsakdanje in brez globine — zato brez tolažbe.

Janez Krstnik preroško napoveduje: »Glejte, Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta.« (Jan 1, 29.) in nadalje: »Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, ki vanj veruje, ne pogubil, ampak imel večno življenje.« (Jan 3, 16.)

Zdravnik: Če vas prav razumem, hočete reči, kazen za greh je trpljenje.

Župnik: Da.

Lekarnar: To se z drugimi besedami reče, da je Bog maščevalen, da se jezi nad grehom, da ga kaznuje s srdom in gnusom. In če to trpljenje gledam v stoterih oblikah, moram že priznati, da me navdaja vse skupaj bolj z grozo in strahom pred Bogom kakor pa z ljubeznijo do njega.

Zdravnik: Ampak to je močno enostransko gledanje. Imam pa že rajši pravičnega pa najsi še tako strogega gospodarja, kot pa popustljivost in nedoslednost, da človek nikoli ne ve pri čem je. Ne glede na to, da bi

Simbol Jezusovega groba in vstajenja.

Laponska svatba.

sicer zlo zraslo do neba in preraslo vse, kar je dobrega.

Župnik: Gospod lekarnar pozablja, da je greh — skrivnost; že sv. Avguštin je o tem razmišljal, do zadnjih globin pa še nihče ni prišel. To je pridržano Bogu samemu. Seveda pa s tem ne preneha biti zlo.

Lekarnar: In čemu potem še križ in Njegovo trpljenje. Zdi se mi, da imamo svojega ravno dovolj.

Oče Matevž: Iz vas govori skrita ošabnost. Nihče ne ubeži udarcem življenja. Pritisni na človeško srce, kadar hočeš, iztisneš solzo. So telesne bolečine — težke, hude, bodeče. V živo meso se zajedo, ga zbadajo in trgajo srce. Pa lastna bolečina se še prenese, hujske je, če vidiš trpeti draže in ljube, pa ne moreš prav nič pomagati.

Zdravnik: Prav danes me to navdaja s tako težkimi mislimi.

Lekarnar: Stoiki¹ so bili modrejši od nas. — Trpljenje so zanikali.

Zdravnik: Pa zanikaj, če moreš, da Rotarjeva nima pet otrok in da nima raka...

Župnik: Gospoda — oba vesta, da znanost in vedo globoko spoštujem. Uverjen sem tudi, da nam zdravniška modrost pomaga lahko do udobnejšega in srečnejšega, ker bolj zdravega življenja. Toda pričakovati, da bo po znanosti prišla zlata doba, da nas bo veda rešila trpljenja in prinesla človeštvu novo vero: čistega človekoljubja — je pošastna zmota — ali če hočete — blesteča samoprevara.

Hilda: Lepo bi bilo. Biti brez vojne, brez naborov, brez bojazni, ves svet ena sama

¹ Posebna grška šola »stoikov« je učila, da se da bolečina premagati s hoteno in namerno neobčutljivostjo, z zanikanjem trpljenja.

delavnica in velika družina. Brez topov in tankov, brez bajonetov in brez vojnih vdov...

Oče Matevž: Da, lepo bi bilo, toda ta nesrečni izvorni greh je prinesel vso to zmedo, ves ta nered, ki ga novi grehi in še nove strasti še povečujejo. Ponovno sem slišal to razlago, in kakor sem preprost, se mi zdi, da edina daje pameten odgovor na tisti naš: »zakaj« trpljenje?

Župnik: V tisti blesteči sanji — so vzeli ljudstvu križ, ga vrgli iz šol, kjer bi se otroci učili potrpežljivosti, prizanesljivosti nasproti šibkejšim; vrgli so ga iz pisarn in uradov. — S križem vred je pa šla tudi resnična skrb za narod in še poštenost.

Lekarnar: Saj mogoče ni zadaj le sovražstvo do križa; — meni se čisto zdi, da mnogi niso kristjani in da ne marajo za križ le v predsodku, kakor da je krščanstvo nemožato in da je ponižno trpljenje sramotno.

Zdravnik: Če se ne motim, bo pa tale trditev precej podobna oni, ki jo ponuja Friderik Nietzsche², češ da dandanes odloča proti krščanstvu ne pameten razlog, temveč okus.³

Oče Matevž: Če mi moja pamet prav pove, je za vsem tem le strašna človeška ošabnost.

Hildin oče (invalid): Če človek vse zameta, če je magari ošaben kot kol ali pa vse taji, Boga in hudiča, bo nazadnje vedno našel bolečino ob svojem vznožju in se bo moral navaditi vdanosti.

² Nemški filozof, ki je postal glavni vir za miselnost nemškega narodnega socializma. Strupen nasprotnik krščanstva.

³ Friderik N.: »Vesela znanost« (Fröhliche Wissenschaft).

Lekarnar: Seveda tako gledanje človeku trpljenje omili. Kar nehote se spomnim na tiste lepe besede francoskega romantika:⁴ »Kako naj razložimo človekovo nagnjenje k bolezni, kako njegovo trpljenje in znoj, ki oplodi težko brazdo, kako njegove solze, njegove skrbi, kako nesrečo pravičnega, zmagoslavje in nekaznovane uspehe hudobneža, kako naj vse to, pravim, razložimo brez neke prvotne krivde?«

Župnik: Bog se skriva in spet odkrije v ta namen, da ga bolje spoznamo. Njegov molk je včasih strašen, pa prepotraben za človeško lahkomišelnost in ošabnost.

Hildin oče: Nisem izobražen kakor gospodje, ampak tole vam povem: Bile so noči, ko sem mislil, da bom sam naredil konec bednemu življenju. Tako se mi je studila ta nemoč, to večno iskanje tuje pomoči. Klle sem vse in vse dni od mojega rojstva. Pa sem nekoč slišal, kako je pokojna žena molila — mislila je, da spim —: »Pa še za potrpežljivost v naši hiši« — in je šepetaje zmolila ponoči, že vsa trudna in zgarana, žalostni del rožnega venca. In tisto noč se je pričelo v meni sukati. — »Ki je za nas krvavi pot potil...« Kaj sem jaz prej mislil, ko sem sam molil še zdrav in krepak, na to Oljsko goro? — Domala nič. Po tisti noči sem pa začel razmišljati tisto Njegovo trpljenje. Ko zmanjka vseh človeških tal pod nogami, tedaj pričnete prvokrat biti hote kristjan. Poprej smo samo bolj iz navade.

Oče Matevž: In če človeka vsi zapuste in vse zapusti — kam naj se obrne, če ne nanj, ki ga nam je Pilat pokazal — zapuščenega, izdanega, s trnjem kronanega in bičanega Jezusa. Jaz trpim — Njemu je bilo hujše in On je samo dobrote delil, zdravil, tolažil, ljubil in bil brez greha.

Župnik (lekarnarju): Vam bo seveda vzrasel zopet ugovor, češ da je vse to dogajanje samo neka zadeva, ki nas čustveno razgiblje in ima dovolj moči, da človeka mimogrede uteši; toda vi se motite, oziroma še ne strta oholost vam jemlje pravo sodbo. Za-

kaj zgodovina priča proti neveri, tisočera dejstva ugovarjajo neveri, rimski pisatelj, sodobnik Pilatov, Jožef Flavij — sam piše o tem, stotnik iz Evangelija izpove svojo vero, zagrinjalo v templju se pretrga — vse govori: »Resnično, ta človek je Sin božji.«

Zdravnik: Ni čudno, da se ga tako boje in taje, da hočejo s posmehom preko tega, ali s hoteno nevednostjo, ali s cinizmom — zakaj križ Gospodov je ločilo duhov.

Hildin oče: Jaz ne znam tako povedati, le g. lekarnarju bi rad rekel — samo enkrat na kolena — ali pa še bolje — prosite za veliko trpljenje, pa se vam bo odprlo kakor nebo. Veste, križ in trpljenje sta visoka šola življenja.

Župnik: Pravo krščanstvo ni ne samo za moške in ne samo za ženske. Če nekateri tako v slepo govore, da je pobožnost samo za ženske, je to deloma slabo prikrit izgovor za usodno lenobo mož in njihovo versko zanikrnost, deloma pa tudi resnično dejansko stanje, ker je več ženâ v cerkvi kakor pa mož. Velja pa le beseda sv. Pavla (Gal 3, 28.), da za rešnje delo Jezusa Kristusa ne velja »ne moški ne ženska« — temveč samo in le človeška duša.

Oče Matevž: Preveč hočemo povsod do dna. Na vsak ‚zakaj‘ hočemo imeti kar mimogrede že svoj ‚zato‘, pa še tako mora zveneti, da nam prija; drugače pa se nam kar zazdi, da je vera pretežka. Rajši skrbimo zato, da bomo manj vpraševali, pa bolj po veri živeli. Naši stari so bili bolj modri v teh rečeh. Skrbelo jih je le, da raja ne bi zamudili in sadu križa Gospodovega ne zapravili.

Hildin oče: Hvala Bogu, da za mojo knjigo ni treba več mojih oči.

Lekarnar: Kako pravite?

Hildin oče: I no, žalostni del rožnega venca bom pa že ja na pamet znal, zato ni treba več oči.

Zdravnik: Razen notranjih.

Župnik: Tiste je trpljenje razsvetlilo...

Oče Matevž: Kakor tista pesem pravi: O, sveti križ, življenja luč...

⁴ Chateaubriand, Génie du Christianisme.

(Dalje prihodnjč.)

Tiste dni je Gospod govoril

Sv. Pavel torej pravi, da je Gospod Bog mnogokrat in na mnogotere načine govoril našim očetom. Zapomnimo si: **Mnogokrat**. Torej ne samo enkrat. In na **mnogotere načine**. Torej ne samo sam, osebno, ne samo z navadno človeško besedo: način govorenja si je sam izvolil. Kar odprimo Sv. pismo, pa bomo te mnogotere načine kaj hitro spoznali. Govoril je Bog Adamu: »Kje si?« Go-

voril mu je lahko z besedo, govoril mu je lahko z glasom vesti, govoril mu je lahko, da mu je v podobi pokazal greh in njegove posledice.

Govoril je Gospod z Noetom in mu navedal splošno pokončanje človeškega rodu. Kako mu je govoril, je pač skrivnost, ki je Sv. pismo obširneje ne razlaga. Lahko mu je povedal svoj namen osebno, lahko mu je razodel v prikazni, kaj namerava s človeštvom.

— Z Abrahamom je govoril Gospod Bog. Naročil mu je, naj gre iz dežele svojih očetov in od svoje rodovine. Ali mu je vdahnil v glavo to misel, ali mu je osebno govoril. V naslednjih vrsticah pripoveduje Sv. pismo, kako je istemu Abrahamu obljubil, da se mu bo rodil sin Izak. Prikazal se mu je v podobi popotnika: trije so bili, a le eden je z njim govoril in mu obljubil, da bo čez leto in dan spet prišel k njemu in takrat bo imela njegova žena Sara sina. Bog je zahteval od Abrahama, naj mu daruje sina Izaka. Abraham je bil poslušen in se pripravil, da to stori, pa mu je zaklical angel v imenu Gospodovem: »Abraham, Abraham!« In po angelu mu je spet govoril ob tisti uri: »Ker nisi prizanesel svojemu sinu zaradi mene, te hočem blagosloviti in pomnožiti tvoj narod kakor zvezde na nebu. »Trikrat torej je govoril Gospod z Abrahamom in vselej na drugačen način.

Spomnimo se očaka Jakoba in njegovega bega z rodnega doma k stricu Labanu. V spanju ima Jakob prikazen, v spanju mu Bog napove: »Zemljo, na kateri spiš, bom dal tebi in tvojemu zarodu.« Ni torej treba, da bi bil človek v budnem stanju, Bog mu lahko govori tudi takrat, ko človek spi.

Vsi poznamo zgodbo o egiptovskem Jožefu. V sanjah je mladenič videl, kako so se mu priklanjali sonce in luna in enajstero zvezd. Oče je zaslutil v teh sanjah preroško napoved, da se bodo njegovemu sinu priklanjali oče, mati in njegovi bratje. Prav v tej zgodbi, v kateri nastopajo Egipčani, vidimo, kako se Bog poslužuje sanj, kadar hoče govoriti z ljudmi. Ali se ni Bog v svoji naklonjenosti do človeštva prav k temu narodu ponižal in mu po sanjah razodeval svojo voljo? Pa je seveda sami niso znali razvozlati. Jožef je moral odkrivati božje naklepe kraljevemu dvornemu peku, dvornemu natakarku in na posled še kralju samemu.

Mozesu se je v puščavi razodel Gospod v prikazni gorečega in neizgorljivega grma. Po Mozesu in po raznoterih nadlogah je govoril Egipčanom in faraonu in jim stavil svoje zahteve v zadevi izvoljenega ljudstva.

Vse drugačen je bil spet način božjega govorjenja, ko je v puščavi med gromom in

Laponska naselbina na jasi sredi pragozda.

bliskom narekoval Izraelovemu ljudstvu svoje zapovedi. Znano vam mora biti, kako je po mladeniču Samuelu odkrival svoje namere s Helijevo hišo, kako je po Samuelu razodeval svojo voljo kralju Savlu, kako je padlega kralja Davida pripeljal na pot pokore in obžalovanja v lepi priliki o bogatinu in o siromaku, ki je imel eno in edino ovčico, katero je čuval kakor punčico v očesu, pa je bogatin prišel in mu jo je s silo ugrabil in jo zaklal, da je z njenim mesom postregel došlemu tujcu. Če bi pregledali še knjige prerokov, bi spet videli, kako je govoril Bog s preroki zdaj v videnjih in prikaznih, zdaj po angelih, zdaj po zamaknjenjih. Kralj Baltazar je videl pisati skrivnostno roko. Videl je, a pisanja ni znal razbrati. To mu je odkril prerok Daniel. Iz vsega tega moremo spoznati različen način govorjenja božjega z ljudmi, dokler se ni dopolnila obljuba časov in je spregovoril ljudem tistih dni po svojem ljubem Sinu.

Bog torej nikakor ni vezan na človeško govorico in ne na svojo osebno navzočnost. Tisti, ki je z njimi govoril, so bili navezani na nekatero preskušnjo, da so dognali božjo besedo in božje namene.

Bog je govoril svojo besedo. Nekatero načine božjega govorjenja smo spoznali. Videli in spoznali pa bomo, da tudi ljudje tistih časov niso bili vselej voljni delati po volji Najvišjega in se držati njegovih navodil.

(Še pride.)

J. Langerholz.

»Če imam zlato in srebro, kaj imam? — Če imam pa Boga, če je Bog z menoj, pa imam cvetje brez trnja, ogenj brez dima, delež brez konca.« (Ignacij Lojol.)

»Vse na večjo čast božjo!« 376 krat se ponavlja to geslo s temi ali podobnimi besedami v redovnih pravilih, ki jih je sestavil sv. Ignacij Lojolski za »Družbo Jezusovo«.

KA in MD

4. Iti pa mora!

Potoglavova Neža je bila v nemalih skrbeh, kaj bo pri prihodnjem sestanku na vrsti. Sukala in vrtela se je okrog Mahkotove in Kovačeve, dokler se ni Mahkotova opogumila in šla k voditelju na pozvedovanje. Tako po ovinkih je skušala izdrezati iz nje vsaj kratko vsebino prihodnjega sestanka za KA.

»Zelim, da najprej dobro predelate vse to, kar je bilo zadnjič na vrsti. Premalo je samo poslušati, kar obravnavamo, premalo o tem kaj spregovoriti, potem pa vse skupaj pozabiti in spet tjavendan živeti. Zapisano je, da bodimo ne samo poslušalci besede ampak tudi izvrševalci. Le tako bomo skončali stavbo, ki smo jo začeli zidati.«

S tem odgovorom se je morala hočeš nočeš zadovoljiti najprej Mahkotova, za njo pa še Potoglavova in morebiti še katera druga. Počasi se je le približal dan drugega sestanka in mlada radovednost je bila nasičena.

»Najprej bi želel, dekleta, da podaste kratek obračun o svojem dosedanem delovanju,« je kakor iznenada prišel glas iz ust voditelja.

»Obračuuun!« je prišel skoraj kakor iz enega grla zategnjen glas, poln začudenja.

»Da, da, obračun. Le nič se ne bojte, če bo obračun bolj majhen. Vsak začetek je težak, tudi naš ni lahek in ne bo brez težav.«

»Težko gre,« je potožila Kovačeva.

»Kar počasi se odseda, vse prepočasi,« je dodala Mahkotova.

»Skoraj nič še nimamo pokazati,« je pritegnila zraven še Potoglavova. Podobno so se glasili tudi ostali glasovi. Skoraj podobno bi mogle govoriti kakor prvak apostolov, ki je Zveličarju tam na valovih Galilejskega morja z vso bridkostjo svoje ribiške duše potožil, da je vso noč delal in ni kljub vsemu nočnemu delu ničesar ujel.

Naše junakinje dneva, ki so mislile, da bodo s svojim delom in delovanjem na mah ozdravile ves svet, so ob tem polaganju računa druga za drugo obolele za svetovnoznan in precej razširjeno boleznijo, ki ji pravimo malodušnost. Nalezljiva pa tudi nevarna je ta bolezen, zlasti če se močno razpase in razširi. Za nekaj let je potem vsako delo kakor bi bilo uničeno in pokopano. Hujše uničuje malodušnost, kakor če na polju toča pobije.

Toča oklesti mlado setev, toda mine leto — in polje spet oživi in se obraste, malodušnost pa za nekaj let uniči vsak smisel za delo.

»Dekleta,« je ob koncu obračuna povzel voditelj besedo, »vem, da pričakujete moje graje in moje obsodbe. Nič se ne bojte, ne bodo je izrekla moja usta. Preje bi jo izrekel, če bi mi pripovedovale, kako delate z lahkoto, kako — bi rekel — čudeže izvršujete. Tudi tolažil vas s svojo besedo ne bom, samo malo poguma bom poskusil vlit v vaša srca. 'Slabo gre, težko gre, počasi gre, nimamo kaj pokazati.' Tako in podobno ste pripovedovale o tem, kar se je obneslo in kar se ni. Iz vaših besed pa je skoraj prikrito zvenela želja in prošnja, da bi bilo skoraj najbolje, vse skupaj v miru pustiti in odnehati, češ saj ne bo šlo.«

Kar odleglo je mladim sodručnicam na polju KA. Globok oddihljaj, ki se je vsem izvil iz prsi, je najbolj pričal, da so pričakovale vse drugačne besede.

»Saj bi bilo morebiti res najbolj pametno,« je pripomnila Potoglavova.

»Ne, ne, ne, dekleta; taka beseda pa ne sme več priti iz vaših ust,« je pristavil voditelj.

»Če pa ne gre!«

»Če pa ne gre! Če še ne gre, pa bo šlo in mora iti. M o r a i t i ! Ali me razumete?«

Spet je zborovalkam skoraj sapo zaprlo. Mislile so, da bo voditelj poprijel za po njihovem mnenju edino pametno in opravičeno željo. — Ná! sedaj pa je trda in skoraj kakor z žebljem pribita beseda: »M o r a i t i !«

»Dekleta, mora iti!« je ponovil še enkrat z vso odločnostjo g. voditelj. »Zakaj pa ne bi šlo? Vem, manjka nam vsem — meni tudi — odločnosti, stanovitnosti in vztrajnosti. Ne zamerite, če vam javno izpovem svojo veliko slabost. Če ne gre takoj, pa mislimo, da ne bo šlo. Mi moramo imeti pred seboj začrtano pot, moramo imeti pred seboj cilj, ki ga hočemo doseči: katoliško življenje, življenje, ki je v skladu z božjimi in s cerkvenimi zapovedmi, in od tega cilja ne smemo odjenjati, pa bo šlo.«

»Ali bojim se, da nas bodo potem zmerjali s katoliškimi trmami.«

»Neža, to kar bo svet imenoval trmo, ni in ni nikoli trma. Velik je razloček med trmo

in svojeglavostjo in pa med stanovitnostjo in odločnostjo. Večji je razloček med njima kakor pa med nočjo in dnevom.«

»Pa vendar —«

»Nič, pa vendar. Trma hoče nekaj doseči, naj bo pravo ali ne, naj bo dobro ali slabo, čeprav mora iti z glavo skozi zid, kakor se navadno izražamo; odločnost in stanovitnost pa se zavzema za to, kar spozna za pravo in dobro in resnično. Mi hodimo ob nedeljah in zapovedanih praznikih k maši, redno in stanovitno, ker vemo, da je to naša dolžnost; trmoglavci pa ne bo šel, če mu ni všeč duhovnik, ki mašuje. Iz kljubovalnosti ne bo šel, četudi ve, kaj mu velewa dolžnost. Mi ubogamo svoje starše, ker vemo za četrto božjo zapoved; trma jim bo nasprotovala, četudi se bridko zaveda, da ne ravna prav.«

»Zakaj pa naše delo ne gre tako gladko izpod rok, kakor v resnici zasluži?« je hotela vedeti Mahkotova, »saj vendar ljudem le dobro hočemo, ljudje se pa branijo dobri biti in pošteno živeti.«

»Človek je res čudna stvar! Kar je dobro, hitro spozna, da je to zanj v resnici dobro, vendar se tega sramuje. To je spoznal že stari pogan, ki je trdil o sebi, da ve in vidi, kar je dobrega, to tudi hvali in odobrava, poprime se pa raje tega, kar je slabše.«

»Pa so res ljudje tako čudni, da ...«

»Vzgoje jim manjka. Najprej moramo sami sebe vzgojiti. Taka vzgoja samega sebe pa ni delo enega dne, taka vzgoja zahteva od nas leta in še leta.«

»Ali naj potem same sebe tepemo?«

»Če misliš, da se 'vzgajati' pravi tepsti, potem kar začni.«

»Oh, kako ste poredni!«

Laponski otroci z laponsko zibelko na Finskem.

»Nič. Dal sem tvojemu vprašanju primeren odgovor. Hočem te pa opozoriti na nekaj drugega. Ne palica, ne šiba, moč lepega zglada bo pri vzgoji naredila več ko vsaka kazen in vsako strahovanje. Tudi v vrstah KA je moč lepega zglada neizogibno potrebna! Za danes imate spet kar dosti, a naših pogovorov še ni dosti. O polje KA, kako si obširno!«

J. Langerholz.

Verstveno življenje v kongregacijah

Marijansko glasilo »Acies ordinata« (Urejena četa) je v prvi številki novega letnika zastavilo vprašanje: »Ali naj gojijo Marijine družbe kakšne posebne vrste askezo?« (Askeza = posebne vaje nabožnega življenja.) List najprej kratko in malo odklanja umislek, kakor da je v namenu Marijinih družb lastna, svojstvena asketična smer, kajti naša askeza se bistveno nič ne loči od navadne, ki je v katoliški Cerkvi vsem skupna.

Kdor le površno prebere pravila M. dr., se o tem prepriča. Pravila priporočajo: pogostno prejetje sv. zakramentov (spovedi in svetega obhajila), skrb za krščanske kreposti, molitev, premišljevalno molitev, duhovno branje, spraševanje vesti (pri večerni molitvi), udeležbo pri duhovnih vajah i. dr. Priporoča se torej vse, kar nudi sveta Cerkev,

da more človek napredovati v skrbi za popolnost. Pravila Mar. družb izražajo to v odstavku, ki pravi: »Dober Marijin družbenik bodi predvsem vzoren kristjan, ki je njega življenje v popolnem skladu z verskimi in nравstvenimi nauki svete Cerkve.«

Toda ali posebno češčenje in izredna ljubezen, ki jo zahteva in tudi pospešuje Marijina družba, ne daje posebnih značilnosti verskega življenja?

Gotovo je, da naj vsak kongreganist Marijo posebno goreče in iskreno časti. To je izraženo na prav ganljiv način v posvečenju, ki ga odmoli vsakdo, preden je sprejet v vrste Marijinih vitezov, Marijinih otrok. Toda ta izredna pobožnost v službi Marijini ne zahteva od članov kake posebne smeri, kako posebno marijansko askezo. Kongreganist naj

prav tako moli, premišljuje, naj se prav tako spoveduje in krepi z angelskim Kruhom, naj se marljivo vadi v krščanskih krepostih, vdanosti do Cerkve, dobroti in gorečnosti za zveličanje duš, kakor vsak res dober katoličan. Odlikuje naj se v gorečnosti, ne pa v posebnem načinu pobožnosti.

Med temi krepostmi se še prav posebno naglašava vdanost do svete katoliške Cerkve. Ta lepa poteza: izvrševanje cerkvenega apostolstva je bila značilna odlika kongreganistov od protireformacijske dobe do sedanje

Katoliške akcije. Marijina družba si je prizadevala vse čase, vzgajati in dovajati krščanskim občinam v tem pogledu popolne osebnosti, prave katoliške značaje.

Na splošno lahko rečemo: Dober član(ica) Marijine družbe hvali, kar Cerkev hvali; graja, kar Cerkev graja; v vsem čuti s svojo Cerkvijo, in se ne sramuje ne v zasebnem ne v javnem življenju spričevati, da je zvest in vdan otrok svoje svete matere katoliške Cerkve.

Po Mariji k Jezusu. L. 1924. je umrl v sluhu svetosti belgijski duhovnik dr. E d v a r d P o p p e, ki se je vse življenje ravnal po geslu: »Po Mariji k Jezusu«.

»Vse z Marijo in kakor Marija.«

Naj sam pripoveduje, kako je to izvrševal:

»Tudi jaz sem se oprijel navade, da sem si pomagal s p o s r e d o v a n j e m Marijinim v vsem duhovnem življenju: pri premišljevalni molitvi, pri sveti maši, pri duhovnem berilu in v pogovorih. To se zgodi brez težav in docela preprosto: z Marijo se združim, ko je treba govoriti; njenemu vplivu se izročim, ko začnem moliti; njene pomoči prosim, če moram v težkih, dvomljivih primerih svetovati. To Marijino posredovanje se ne izvrši tako, da bi č u t i l tolažbo, pomnoži pa zaupanje in lastno moč, ...

To duhovno občevanje z Marijo, ta duhovni pogled v Marijo mi je že prešel v meso in kri in mi ne dela nobene težave. Pri tem

se zgodi tako, da se ali Marija umakne Jezusu in mu napravi prostor, ali pa se mi zdi, da vidim Marijo v njenem odnosu do Jezusa. Marija ni dolgo ločena od Jezusa, ko se v duhu vanjo zamislim, marveč me takoj pomakne v bližino njenega razmerja do Jezusa ...«

O molitvi z Marijo.

Naročje Marijino je Jezusov izvoljeni prestol, je njegova krasna monstranca. Tam vidim Jezusa. Zdaj pa zdaj se obema darujem kot skromna žrtev. Jezus me sprejme, saj sem služabnik Marijin; Marija stoji poleg njega. Nato pa polagoma izvlečem (s tem, da iskreno in krepko trkam, da otroško-zaupno prosjačim) njegove evharistične milosti: na otroke, na vzgojitelje, na duhovnike. Marija stoji z odprtimi rokami; milosti se vlivajo iz svete Evharistije ...

Ali sem pri tem gledal Marijo? Da. Ali sem na Jezusa pri tem pozabil? Ne. Moje srce je segalo do obeh z enim pogledom, v e n i ljubezni.«

Zakaj so jih obsojali in zapirali? ...

Ko so »rdeči na Španskem dogospodarili in je bil konec divje strahovlade, je mogoče marsikaj zvedeti, kar tem zaveznikom kominterne ni in ne bo všeč. Iz Barcelone je pisal konec marca 1939 Jakob U d i n a, prednik velike in slavne mladeniške Marijine družbe v Barceloni, nekemu svojemu tovarišu zanimivo pismo, kako je padel l. 1937 kot častnik v roke »rdečih«. Jakob Udina je po stanu mlad pravni zagovornik. Najprej opisuje, kako je sedaj srečen, ko ima njegova kongregacija zopet svoj dom, kjer se vrše običajni shodi in verske vaje kakor v dneh prejšnjega sijaja. Takole pripoveduje:

»Ko sem prišel pred preiskovalnega sodnika, sem moral najprej pojasniti, kaj je 'Estre'. (Skrajšano ime za družbo, ki je potem, ko so bili l. 1932 jezuiti pregnani, pred postavno oblastjo zastopala Marijine družbe.) Povedal sem, da je 'Estre' pravilno ustanov-

ljena družba, ki pomaga, da morejo Marijine kongregacije svoj cilj: v e r s k o v z g o j o m l a d i n e, uresničevati. Dostavljal sem, da je 'Estre' katoliška organizacija in da zanjo prevzemam vso odgovornost, ker sem v njej sodeloval. — Pred sodišče so me tiral, ker sem bil ovaden, češ da sem predsednik te organizacije, ki da je včlanjena v špansko falango (vojno skupino na Francovi strani).

Pri razpravi je zasliševanje potekalo v moj prilog. Jaz sam sem poudarjal, da so Mar. družbe nepolitične organizacije. Toda državni tožilec se je držal nasprotnega mnenja, češ da so Mar. kongregacije politične, ker so protikomunistične družbe, in je kratko in malo predlagal zame smrtno kazen in vrh tega še globo 10.000 pezeta.

Zagovarjal sem se sam, prav za prav: zagovarjal sem Mar. družbo, zlasti njeno uredbo in nalogo, ki je tudi v tem, da

si prizadeva po svojih članih kolikor mogoče uveljavljati socialne nauke svete katoliške Cerkve: ljubezen do bližnjega in pravičnost. — Moj zagovor je napravil dober vtis tudi na sodnike, ki so se nagibali, da bi me oprostili. Toda iz strahu pred ‚višjimi‘ je prevladala krivičnost. Obsodili so me na 10 let prisilnega dela.»

Obsojenec nato opisuje, kako se mu je godilo za časa 25 mesečnega zapora v Barceloni, kjer se je pa z drugimi kaznjenci skrivaj mogel udeleževati še sv. maše, prejemati sv. obhajilo in opravljati druge pobožnosti, dokler ni bil poslan v okolico Leride.

Tam so kaznjenci kopali strelske jarke in delali ceste ob pičli hrani po 11 ur na dan v skupinah po pet mož. Če je kdo skušal pobe gniti, so bili vsi štirje njegovi tovariši ustreljeni.

Ko je bila Lerida od ‚belih‘ osvobojena, je bil tudi Jakob Udina rešen. ‚Zdaj sem prost‘ — pravi sam. ‚Božje pomoči nisem nikoli pogrešal; brez nje bi pa ne bil mogel vztrajati. Prenesel sem vse, ker je Bog močnejši, kot je moje telo. Vsak dan sem svoje trpljenje daroval Bogu za pokoro, za rešitev Španije in za obnovitev Marijanske kongregacije.‘

Sveti obredi

Gospod z vami!

Kar človek vsak dan sliši ali vidi, se mu ne zdi nič posebnega, pa naj bo še taka znamenitost, dragocenost ali redka stvar. Toisto opazujemo tudi pri cerkvenih obredih, ki se ponavljajo pogosto, vsak dan pred našimi očmi. Poudariti pa moramo, da na marsikoga sveta dejanja in verski obredi ne napravijo pravega vtisa, ker jih ne razume, ker mu ni znan njih globoki pomen. Koliko pa je vernikov — da rabim preprost primer —, ki bi znali razjasniti, kaj pomeni mašnikov pozdrav pri sveti daritvi: »Gospod z vami!« (Dominus vobiscum.) In vendar se ponavlja ta vzklík pri vseh svetih opravilih, in samo pri vsaki sveti maši osemkrat.

Komu je pa v prvi vrsti namenjen ta vzklík, bolje pozdrav? Blizu oltarja stoje otroci, mladina. Njim velja torej najprej to voščilo, saj so ljubljenci in prijatelji Jezusovi. Ko jih pozdravi z besedami »Gospod z vami!« — hoče reči: »Gospod Jezus, največji prijatelj otrok, naj bo z vami, naj vas blagoslavlja, varuje in vodi po nedolžni poti!« Saj te brambe in zaščite v svoji preprostosti in neizkušenosti tako potrebujejo. — Za vrstami otrok se razporejajo klopi za može in fante, za žene in dekleta. Duhovnik — zlasti na deželi — jih pozna, ve za njih borbe, stiske, težave, za dušne nevarnosti. Tem članom vojskujoče Cerkve prav iskreno in s ponovnim poudarkom želi duhovnik zlasti med sveto daritvijo, ko je zatopljen v molitev, ali ko se k njim obrača, »Dominus vobiscum« — naj bo dobri Jezus s svojo pomočjo in s svojim blagoslovom vsekdar pri njih.

Kateri verniki so še v večji meri potrebni blagoslova in tolažbe? Ali ne betežniki, bolestniki in vsi trpeči? Kakor je potrebna božja pomoč v skušnjavah se borečim, da morejo zmagovati, tako si žele tolažilne pričujočnosti božje vsi, ki jih mučijo telesne nevšečnosti, da jih ti križi ne poterejo in ne spravijo v malodušnost ali celo v obup.

Pa še eni vrsti vernikov je »Dominus vobiscum« namenjen: onim, ki jim poteka življenje v sončni luči zemeljske sreče. Malo jih je sicer, in še ta sreča je navadno le zunanja, navidezna. Toda ker zunanje blagostanje, svetno imetje, denarja blesk človeka tako hitro zavede na pota, ki vodijo od Boga proč, je tem in takim voščilo »Gospod z vami« tembolj nujno in koristno.

Gospod z vami! Tudi preko cerkvenega ozidja sega pogled duhovnikov. V duhu vidi sobe bolnikov. Tu vidi s križi obložene, s trpljenjem prežete, usmiljenja vredne trpine vseh vrst: vdane in potpežljive, pa tudi tuğujoče, omahujoče in nestrpljive, če ne celo obupajoče. Na vseh naj se pokaže božja moč in pomoč, ki je v prošnji »Gospod z vami« izrečena in priporočena po Jezusu, po daritveni žrtvi božjega Odrešenika.

Umirajočim pa naj bo klic »Gospod z vami!« dobrodošlo sporočilo od oltarja, ki naj jim naznanja: Bog sam bo pri vas, da vas brani; Bog sam bo v vas, da vas krepi in blagoslovi!

Na deželi je župnijska cerkev mnogokje obdana od pokopališča. Cerkev in kraj, kjer počivajo ostanki rajnih — je eno. V mestih in

večjih krajih je pokopališče navadno oddaljeno. Toda kljub krajevni oddaljenosti prodre klic »Gospod z vami!« tudi do mrtvih na kraju časnega počitka, ki njih duše še niso dozorele za večno srečo v nebesih, marveč še izbrisujejo časne kazni v kraju očiščevanja. Pri ubogih dušah v vicah vzbuja pozdrav mašnikov, ki nanj navezuje sadove svete daritve, vesel odmev. Vsaka maša, združena s pobožno udeležbo in molitvijo vernih udeležencev, je bogat vir milosti, ki rosijo blagodejno na duše v vicah in jih približujejo rajski sreči, kjer bodo vekomaj združene z ljubljnim Bogom.

Le en kraj poznamo, kamor nikdar ne more prodreti pozdrav mašnikov s tolažilno vsebino; to je kraj, ki ga ne zadene na veke noben žarek božjega upanja: Le v peklu »Dominus vobiscum« — nima odmeva.

»Et cum spiritu tuo!« — in s tvojim duhom! S tvojo dušo, s teboj naj bo prav tako Gospod, kakor z nami! Tako odgovarja ljudstvo, ali pa v imenu ljudstva strežnik pri maši. S tem odgovorom hoče reči: »Vse to, kar nam ti želiš, ves blagoslov in vso srečo božjo in vse varstvo, voščimo tudi mi tebi.« V taki medsebojni molitvi se kaže in udelejuje cerkveno občestvo prav po ukazu apostolov: Molite drug za drugega, da se rešite!

L I S T E K

Carstvo brezbožnikov

Spisal P. Croidys. Prevedel Fr. G.

Dva jezdeca sta začela odvijati s sedel konopce za krmo.

»Pravici zadoščeno!« je zavpil Krilov. »Samo tako bi ji bilo, da bi ti zvezal roke in noge, Gregorij Šubin, in te zagnal v reko!«

»Ti si rekel!... Ti se drzneš!...« je dejal Šubin razvneto.

Z revolverjem v pesti je stopil naprej.

»Krilov je govoril resnico!«

»Tiho, psa! Koliko časa kradeta sovjetu?«

»Lisjaki, ki jih imaš za policaje, imajo slabši nos kakor tisti, ki žive v polju,« je dejal Olgopor, skomigajoč z rameni.

»Priznavata?«

»Nimava ničesar priznati, ne ničesar obžalovati. Najina prva dolžnost je otrokom dati jesti.«

»Ki jih ti stradaš!« je pristavil Krilov. Ni maral, da bi se zdelo, da manj goreče napada kakor tovariš.

»Vidva sta dvoje nekoristnih ust,« je hladno odvrnil Šubin, »in čim manj bo takih cuckov, kakršna sta vidva, tem bolje bo za sovjetsko republiko.«

»Republiko smrti!«

»Smrt! Ah! O smrti govorita!« Besno je potegnil revolver, toda ne Krilov ne Olgopor se nista ustrašila.

»Smrt, edino upanje v tvoji hudičevi republici!«

»Hudičevi? Jaz ne poznam hudiča!«

»Prej ali slej se seznaniš z njim!« je rekel Krilov.

»No, pa pojdi ti naprej gledat, če je!«

Strel. Krilov se je zrušil z odprtimi možgani.

»In ti za njim!«

Drugi strel. Olgopor, ki mu je kroglja predrla srce, se je opotekel, nato poslednjič strepetal in se zleknil po tleh.

»Dobro si ju pogodil, tovariš,« je rekel načelnik. »Prav ničesar drugega nista bila vredna!«

Toda Šubin je bil brez besede pred truplom. Ogledoval je drugo za drugim. Videl je Krilova iztegnjenega, kakor je bil dolg, prekrizanih rok, z glavo v krvi, in Olgopora, v dve gubé, z rokama na prsih, kakor da čuti hudo bolečino. Priznaval si je, da je naglo ravnal. Prav gotovo je bilo napak, da si je nakopal dvoje trupel, dočim bi bilo tako preprosto, poslati moža v odeške ječe. Jerčarji bi poskrbeli, da bi v molku in pozabi poravnali njun račun.

Vendar pa ni bil mož, ki bi se dolgo prerekal z vestjo. Že veliko let je bil vaje hudo delstva. Bal se je pa, da bi baltski ljudje, ki jih je revščina že nekaj časa delala precej sršate proti sovjetski disciplini, utegnili postati pobesneli ovni, kar bi njemu zadevščino nevarno zamotalo in povzročilo, da bi njegovi osebi pretile nekatere nevarnosti. Najbolje je bilo takoj se znebiti neprilичnih trupel. Dnjester naj vnovič dobi svojo skrivnost.

»Tovariši,« je rekel Šubin, »ribjima tatovoma bomo naredili konec, ki ga zaslužita, trebuhe dnjestrskih jesetrov!«

Vojaki so se zasmeli. Zanje je bila zabavna igra, zmetati trupla v reko. Pograbili so krvavo truplo Krilova, ga malo zazibali, nato pa ga zagnali v vodovje. Truplo je z glasnim pljuskom loputnilo na gladino reke; za tre-

nutek je ostalo na vrhu in polagoma izginilo. Olgoporovo truplo se je komaj dotaknilo vode, ko se je pogrznilo kakor kamen.

S stopalom škornja je Šubin z vlažnim peskom pokril krvavo lužo, ki jo je pustila rana Krilova, da bi izbrisal sledove hudodelstva. Nato je pogledal po obrežju. Samo deset konj, ki sta jih držala za uzde dva jezdeca, se je odražalo na modrem nebu.

Kaj bi, nikogar ni bilo pri usmrtilvi! Šubin si je dejal, da je vse v najlepšem redu in da lahko mirno gre in poobeduje. Toda ker je košara rib bila še na bregu, jo je pokazal jezdecem in jim rekel:

»Tovariši, če hočete drevi jesti dobro juho, je to vaše!«

Jezdci so se veseli zagnali nad košaro. Vsak bi rad najlepše. Smeje so se prerivali, skoraj stepli so se in Šubin, ki ga je ta prizor zabaval, je bil vesel, da bo zaradi usmrtilve dveh belih siromakov moglo nekaj konjenikov rdeče republike dobro večerjati.

Vsakteri izmed suličarjev je skrnil svoj nepričakovani plen, eden v vrečo za čohalno orodje, drugi v torbo za pištole, tretji v jopo, ki je bila zvita na zadnjem delu sedla.

Ko je piščalka zažvižgala, so skočili v sedlo. Ker pa so se še smejali in ker niso prišli za vajeti in stisnili s koleno konj, ki so jih dražili komarji in vbadi, se je načelnik srdito vzel na stremenih. Vse je umolknilo in stopilo v vrsto. V koraku, po dva in dva in z dvignjenimi sulicami je oddelek nadalje-

val svojo pot ter kmalu zginil za mladim vrbovim gozdičem.

III. poglavje.

V pričakovanju njega, ki se ni vrnil.

Ribiči so se že davno vrnili domov. Z domačimi so pojedli revno močnato juho z rižem, ki je skoraj edina hrana prebivalcev tega predela Ukrajine. Nekdaj je imela vsaka družina vrt in v njem sadila sočivje. Danes so vsi vrtovi v celini. Čemu bi se človek trudil s pridelkom, ki mu ga pokradejo sestradani sosedje ali ga pa zapleni sovjet na splošno korist. Ker je vse vseh, ni nobenega skrb, da bi delal za skupno dobro. Kljub komunističnim blodnjam je družabna edinica ostala, kar je bila, odkar so ljudje na svetu: družina.

Po mestih so si boljševiki prizadevali uničiti družinskega duha. Otroke so v najnežnejših letih jemali očetu in materi; delali so iz njih lastnino sovjetske države, ki je prevzemala nalogo, da jih bo vzgajala, oblačila, poučevala, delala iz njih ljudi brez Boga in brez družine, popolne komuniste.

Milijoni mladih ljudi so že prihajali iz tega hudičevega kalupa in natančno ustrezali brezbožnemu in družabnemu vzoru, ki so ga jim hoteli dati.

Toda po kmetih, kar je tri četrtine prebivalstva USSR, je bila država vsled premajhnih sredstev prisiljena otroke prepuščati staršem. Res je bila beda teh malčkov velika,

Zlatoporočenca Magajna — Studeno pri Postojni.
50 let skrbi za številno družino. (Glej dopis: Naše slike, str. 124.)

toda uživali so materino ljubezen in pri mnogih se je držal skriti plamen krščanske vere, ki sta ga oče in mati netila v mladih dušah, ker na srečo ni ugasnil v njunih srcih. Čeprav so proglašali po kmetih kakor po mestih, da vere ni več, podeželske cerkve spreminjali v sovjetske žitnice, preganjali pape, jih utapljali kakor stekle pse, je Kristus še naprej vladal nad zelo velikim številom duš in o veliki noči so si na skrivnem po izbah še vedno dajali objem miru in si šepetaje govorili: »Kristus je vstal!«

Družina ribiča Krilova je bila med tistimi, ki niso marale umreti.

Vedno bolehnata mati se je vlekla skozi življenje.

Pred štirinajstimi leti, ko boljše vizem še ni ustalil svojega divjega samosilstva in svoje strahovlade nad Ukrajino, je bila Elza Krilova krepka, delavna ženica. Nobena druga ni bila taka gospodinja, ki bi znala delati hišo tako veselo in blestečo. Sonce in veselje sta sijala v izbo. Nataša je imela tedaj šele enajst let in Peter štiri. Otroka sta napolnjevala hišo s svojim vpitjem, letanjem in s priljudnostjo. Nataša je že kazala, da postane kaj čeden deklíč. Mati je rada občudovala njene oči s prsteno rumenkastim bleskom in njeno belo kožo. Kadar je Krilov prišel z ribolova zdelan in z vlažno obleko, ki si jo je premočil pri razpenjanju mreže, ter videl deklico veselo teči naproti, si je govoril: »Kje kdaj bomo imeli prav lepo dekle!« Toda rdeči vihar se je razbesnel nad Ukrajino in vse uničil: veselje, obilje, svobodo! Nataša je v prvih letih sužnosti postala še lepša, kakor je upal oče, in Krilov jo je že gledal, kako bo omožena z Nikolajem, starejšim sinom Alekseja Andrejeva, ko je fant nenadoma zapustil domačo družino in zgínil. Deset let kasneje se je znova pokazal z imenom Nikolaj Rišin, ljudski komisar v Odesi. V Moskvi se je v politiki neverjetno povzpел kakor samo še nekaj drugih boljševiskih vodij iz prvih dni, ki so odšli iz ničesar, prišli iz ničesar, in postali samosilniki, ki so imeli v rokah najstrahotnejšo oblast.

Nataša je imela sedaj pet in dvajset let. Že dolgo je skrbela za hišo. Nadomestovala je mater, ki ni bila za nobeno delo in ki je imela čir na želodcu vsled slabe hrane in vsled raznih nadomestkov, ki so z njimi ljudje skušali varati lakoto. Morala je skrbeti tudi za brata Petra.

Vsled hudega vnetja v sapniku, ki se je močno razpaslo, ker ni imel ne zdravnika ne zdravil, je postal zelo slabokrven; nato se je prikradla, zanjo tako dobro pripravljeno polje, jetika.

Nataša je le redko hodila iz hiše. Čim manj se je kazala, kajti kljub pomanjkanju je

ohranila svoj lepi nežni obraz; njeno suhoto bi kdo utegnil imeti za vitkost. Vedno se je bala, da sreča kakega boljševiska, ki bi se je polastil, jo prijel za roko in ji rekel:

»Pridi, boš podpisala zapisnik! Vzajem te.«

Tako jo je slednjič bivši cerkovnik Karanzin, ki so se mu že dolgo po njej sline cedile, nekega jutra pograbil, ko je šla proti kmetiji Alekseja Andrejeva. Ni se stresla pred njegovim debelim, mesecu podobnim obrazom s krastačjimi očmi, ki je zijal vanjo s potuhnjeno poželjivostjo.

»Nataša, rad bi te imel za ženo!« je rekel stopivši pred njo, da ni mogla naprej. »Sprejmi! Če ne, naj se pazi tvoj oče, ki je služil pri belih!«

Toda Nataša je s hladno voljo in gluho trdoto, ki ji je bila v značaju, odgovorila:

»Prav gotovo si spil zjutraj malo preveč vodke, Karanzin!«

In ko se je hotel polastiti, ga je tako dobro odrinila, da se je kakor klada zvalil po tleh.

Dvignil se je z željo, da se maščuje. Več dni se mu je vrtelo sto in sto načrtov po glavi. Končno se je domislil, da bi opozoril svojega gospodarja Šubina na Natašo, ki je bila veliko lepša kakor Natalija. Karanzin je porabil vsako priliko, da je pred Šubinom opeval dekletovo lepoto. Nekega dne, ko je menil, da je prišel pravi trenutek, je predsedniku sovjeta predložil, naj bi se ločil, da bi vzel Natašo. Bil je gotov, da dekline ne bo maralo Šubina in da bo ta kmalu našel razlog, da pošlje Natašo v odeske ječe. Toda tega dne je Šubin popravil izvrstno omleto z jurčki, ki jo je pripravila Natalija; neznansko ga je brcnil v trebuh in odgovoril:

»Da se boš vedel mešati v tuje zadeve!«

Karanzin ni zinil ne bev ne mev, obljubil pa si je, da na drug način ugonobi dekle.

Nataša je že davno videla Drožina in Simnova iti počasnih in utrujenih korakov proti domu.

Ivana Krilova pa še ni bilo domov. Včasih je oče prihajal za drugimi; tedaj je namreč moral skriti ribe, ki jih je z Olgoporovo pomočjo izmaknil od plena.

Nikdar se mu ni pripetilo, da bi ga ne bilo dve uri.

Čoln se jima ni prevrnil, sicer bi prišel Drožin ali Simnov povedat Elzi Krilovi, razen če bi se nesreča pripetila tako, da bi je ta dva ne videla.

Ko je pred eno uro stala pri vratih izbe in se že vnemirjala, je videla prihajati v skoku tri jezdece s sulicami v pesteh. Hitro se je skrila, ko so bili vojaki vstríc njihove hiše.

Ko se je potem upala pogledati ven, jih je videla, da so se ustavili pred Šubinovim stanovanjem.

Kmalu nato je tudi ta šel mimo proti reki in trije jezdeci za njim. Zla slutnja se je polastila. Zazdalo se ji je, da je prihod treh jezdecev, nato pa njihov odhod s Šubinom proti reki v zvezi s skrivnostjo, nepojasnjene očetove zamude.

Nataša se je zmedena vrnila k materi, ki je sedela pri peči. Na nekaj s pepelom potresenih ogorkih se je grela očetova juha. Starčka je z glavo med rokama razkladala svoje trpljenje in razglabljala svojo revščino. Kadar je njen od malodušnosti potrti duh begal proti preteklosti, so ji spomini bili v novo muko. Molitev, edina tolažba, ki ji je ostala, jo je še držala; sicer bi že pred meseci, pred leti nehala boriti se.

Na srečo Ivan Krilov ni zgubljal poguma. Vsak čas bo tu. S svojim še lepo zvenečim glasom ji bo znova rekel:

»No, ženka, le pogum! Nazadnje se nas bo Bog le usmilil! Pride dan, ko pomete vse te nesrečnike, ki so se spravili nanj.«

Toda boljševiki so gospodarili kar naprej in Bog še vedno ni udaril.

Nataša je čutila enako kakor oče; zapupala je. Njene oči so se vedno iskriale s skrivnostnim plamenom, ki užiga mladost in je pravo upanje v življenje.

Viktorijan Demšar:

Poglejmo k Američanom

(Vtisi s potovanja. — Dalje.)

Ko sem omenjal skrb ladijskega vodstva za katoličane, moram spomniti, da tudi judje v vsrskem ozirju niso zapuščeni. Ti imajo svojo molilnico blizu kuhinje, najbrž zato, da rabin pregleda, kaj se kuha za njegove ovčice. Rabin, ki je stalno na ladji, hodi okrog Sar in Davidov v obednici in drugod, da vidi, kako žive. Iz tega bi sklepal, da mora biti v francoski prekoceanski liniji precej židovskega kapitala.

Kaj pa s težko bolnimi na parniku? No, nič hujšega ni z njimi kot doma. Zakaj postreženi in oskrbovani so dobro. Ako bi pa kdo umrl, bi ga ne vrgli več v morje kot nekoč, temveč bi ga dali v hladilni prostor, da se mu pripravi pogreb na suhem. Tega, kar je doživel slovenski misijonar Pirc — bivši župnik na Podbrezjah na Gorenjskem — v prejšnjem stoletju, ko je blagoslovil mrtvo truplo mladega fanta, preden so ga spustili vpricho njegovih staršev v morje, jaz seveda

In vendar je bilo njeno življenje zgrešeno. Pri petnajstih letih se je namreč njeno srce začelo ogrevati za Nikolajeva, sina Aleksa Andrejeva, ki je morebiti tudi kaj mislil nanjo. Že tedaj si je v mladi dekliški domišljiji lepo uredila življenje. Nato je usoda surovo prevrnila krhko stavbo njenih sanj. Nikolaj je šel k boljševikom. Sedaj je bil tisti, ki ga je ljubila in v urah mladostne nežnosti gledala kot svojega zaročenca, sovražnik njenih, sovražnik božji.

Mnogokrat je mislila nanj. Spomin, kadar je mislila na Nikolaja, ji ni plaval po duši kakor plava po Dnjestru v poletnih jutrih mehka povosma sopare. Mladeničeva podoba je ohranila v dnu njene ženske duše vso svojo luč, vso plivlačnost, vso zlokobno moč.

Zaslišala je kratek suh kašelj, ki je prišel iz sosedne sobe. Zdrznila se je. Brat Peter je ležal. Zadnje čase je vstajal komaj za nekaj ur podnevi. Jetika je počasi opravljala svoje delo. Fant je umiral od vsega hudega, ki ga je pri-
našal čas.

Natašine misli so se vrstile k očetu, pa vznemirjene, kajti minute za minutami so potekale, očeta pa še ni bilo nazaj! Gluho neugodje se je polastilo njenega srca.

»Mati, je rekla, grem k Olgi Olgoporovi. Morda najdem očeta pri njej?«

»Da, razumem. Nemirna si kakor jaz, da se tako dolgo muči.«

»Nemirna sem!« (Dalje prihodnjič.)

nisem mogel doživeti. — Pa mi je bilo prav všeč.

Ob najinem povratku se je z nama vred na parniku vozil tudi znameniti ameriški športnik Jack Elder, ki je potoval iz Chicaga v Pariz, da preuči francoske katoliške mladinske organizacije. Omenjam ga zato, ker se je postavil kot pravi ameriški katoličan! Pri mizi v obednici sta bila z njim neki Anglež in neki Francoz. Ta dva sta mu zelo usiljevala šampanjca, toda Elder je ponudbo prijazno pa odločno odklonil. Ker nista nehala ponujati, jima možato odvrne: »Rekel sem že, da ne pijem, ker sem abstinent. Če ne bosta mirovala, bom šel drugam sedet!« Tako jih je premaгал in pokazal, da si ne dá nič ukazovati v stvareh, ki so mu srčna zadeva. Še lepše pa je to: Prišla je sobota zvečer. Tedaj stopi ta športnik k ameriškem jezuitu p. Englishu, ki se je vozil z nama, in ga prosi, da mu v nedeljo pri deseti maši podeli sveto

obhajilo. Jezuit pravi: »Toda, ali imate toliko poguma?« — Kar nekako užaljen nad tem vprašanjem odgovori: »Kdo mi more kaj ugovarjati?« Drugo dopoldne je vpričo najodličnejše ladijske družbe stopil k obhajilni mizi v prvem razredu. Takih odličnih katoliških zastopnikov sedanjega športa bi tudi pri nas potrebovali!

Ko sem bil lansko leto med našimi izseljenci v Franciji, so bili najbolj veseli, če sem jim mogel ponuditi podobico Marije z Brezij. Zato sem bil tudi zdaj vzel večji zavitek teh podob s seboj v Ameriko. Pred odhodom sem jih na Brezjah položil še na Marijin oltar, da so bile bolj Marijine. Vedel sem, da bo take podobice vsak vesel. Nisem se motil. Že na parniku je s solznimi očmi sprejel domačo slovensko Marijo šef tretjega razreda, doma tam od Ptuja. Še veliko več jih je Marija osrečila po ameriški celini, kjer stotisoči Slovencev služijo vsakdanji kruh.

Seveda ni moj namen, da bi vam začel opisovati zgodovinske in zemljepisne strani te velikanske in bogate Severne Amerike. Povedati hočem od tega, kar sem slišal, videl in doživel, samo stvari, ki bi zanimale vsakega in mu kaj koristile.

O New Yorku, ki šteje okrog osem milijonov ljudi, moram na žalost povedati, da je vsak četrti človek jud. Ni čuda, če so kar cele velikanske ulice čisto judovske. Vendar pa je tudi v tem sodobnem Babilonu marsikaj lepega. Da je mnogo dobrih katoličanov, ni treba posebej naglašati.

Najbolj me je — kot Slovenca — zanimala slovenska župnija sv. Cirila in Metoda, ki jo požrtvovalno vodijo slovenski frančiškani. Prav zares požrtvovalno! Zakaj njihova cerkev je že med samimi judovskimi hišami, kjer zlasti poleti ni nobenega miru ne ponoči ne podnevi. Poleg tega pa imajo za sosedo še krivoversko metodistično cerkev. Z maloštevilnimi, dasi zavednimi slovenskimi katoličani vztrajati v takih razmerah, je res junaško delo! V tej cerkvi sem opravil sv. mašo prav na Veliki Šmarijin, a je bilo malo ljudi v cerkvi. V Ameriki se splošno praznuje le nedelja. Vmesni prazniki pa, kolikor je pač mogoče. Ker je toliko različnih ver med državljani, ni mogoče vsaki ločini posebej ustreči. Strogo pa se drže Gospodovega dne! Reči moram, da veliko bolj kot v Evropi!

V tej slovenski cerkvi vodi slovensko petje navdušeni slovenski organist Vencelj Koprivšek, ki je član Kolumbovih vitezov v New Yorku. Ti vitezi skrbe za globlje katoliško prepričanje in čuvaajo katoliško resnico v javnem življenju. Zanj se — če je treba — tudi junaško bore.

Tudi svetovno razstavo moram v nekaj stavkih omeniti. Med silnimi nebotičniki, visokimi čez 200 do 300, eden celo čez 400 metrov, sem se peljal v družbi g. Ovna in opernega pevca g. Antona Sublja s cestno železnico, ki je pod njo speljana cesta in podcestna železnica, nad njo pa avtomobilska cesta in ne vem kaj še vse. Kaj takega tam pač ni nič posebnega.

Razstavni prostor so spretni Amerikanci znali napraviti tam, kjer je bilo poprej močvirje. Zdaj je že kar mesto zase s 350.000 prebivalci. Vse naprave so veljale okrog 170 milijonov dolarjev! Videlo se je pa na razstavi vse, kar si človek sploh misliti more in ne more.

Naš jugoslovanski paviljon bi bil zelo primeren za ljubljanski velesejem, za svetovno razstavo v New Yorku je bil pač prereven, čeprav je zanj šlo okrog 10 milijonov dinarjev.

Ali je imela ta razstava kaj krščanskega obeležja? boste vprašali, Posebnega katoliškega paviljona kot v Parizu l. 1937 tu ni bilo; vendar pa je bila v mnogih paviljonih prav močno poudarjena katoliška misel. Ameriška država Missouri je postavila kar nekako cerkev v počeščenje katoliških redovnikov, ki so prinesli luč sv. vere tjakaj. Država San Domingo se je prav odlikovala po katoliških znakih. V paviljonu ver, kjer je imela zdaj ena zdaj druga verska ločina svoj govor ali koncert, je bil poseben križni hodnik, kjer je bilo precej slik, ki so predstavljale prvoboritelje za prenovitev človeških src po evangeliju.

Posebno veliko katoliških znakov je imel madžarski paviljon. Prav nič ni zaostajal češkoslovaški, ki je imel v prvem delu kar nekak cerkveni muzej s podobami Matere božje in sv. Vaclava. V drugem oddelku, kjer se počituje domača češka hiša, je bil v kotu krasen kip — zares umetnina! — sv. Terezije Deteta Jezusa. V mogočnem italijanskem paviljonu smo občudovali prelepe predmete cerkvene umetnosti: kelihe, mašne plašče, mnogo svetih knjig i. dr. Podobne stvari smo videli tudi v francoskem, švicarskem, luksemburškem in drugih paviljonih.

To so samo nekatere iskre, ki se človeku utrnejo ob spominu na to veličino. Hotel sem poudariti, da kljub silnemu beganju za zemeljskim uživanjem in zemeljskimi dobrinami, vendarle stopa pred ljudi katoliška vera kot svetla vodilna luč, kot kažipot v neminljivo onostranost.

Na povratku s tega prezanimivega sveta v malem je naš spremljevalec pripovedoval o zanimivostih iz življenja velikomestnega misijonskega duhovnika.

V newyorškem predmestju, ki smo ga mi od daleč videli, je bil za duhovnega pomočnika

poslan blag, mlad duhovnik. Ljudje so ga močno cenili, saj je bil sila delaven, globoko pobožen in darežljiv. Škof ga pošlje drugam, da bi organiziral med zapuščenimi delavskimi sloji zunaj mesta novo župnijo. Ko je prišel tjakaj, ni imel ničesar. Še spat ni imel kam iti. Neka stara gospa se ga usmili in mu ponudi prenočišče. Posrečilo se mu je dobiti nekaj sveta, da bi zgradil cerkvico. Ali — kdo mu naj pomaga? Sam se je lotil dela! Toda takoj se je vzdignil upor, da cerkve nad zemljo ne bo! Nič za to, je rekel duhovnik, bo pa pod zemljo! In nadaljeval je delo za svojo katakombsko cerkev. Sedaj je pa začelo prihajati vedno več ljudi, ki so občudovali njegovo vztrajnost in

ljubezen do duš. Zato so se mu začeli ponujati, naj jih sprejme na brezplačno delo. Led je bil prebit! Zgrajena je bila čedna podzemna cerkev. Da bi se služba božja izvrševala s tem večjo mikavnostjo in dajala Bogu najlepša čast, je vzgojil cel zbor malih pevcev. Ko so ljudje za to zvedeli, so začeli romati v trumah v to cerkev k službi božji. Spovednica je bila oblegana in je še. Darovi so začeli kar rasti. Nobenega nabiralnika ni v cerkvi, le pod stopniščem, ki pelje v cerkev, je neka posoda, kamor ljudje mečejo svoje darove. Nad cerkvijo je dal urediti čudovito lep vrt, ki je posajen z rožami.

(Se pride.)

Baragov kotiček

Baragova beatifikacija

Misijonskega škofa Friderika Baraga smo zdaj, odkar imamo dve knjigi, večjo in manjšo, ki tako lepo in izčrpno predočujeta apostolsko in svetniško življenje našega častitljivega rojaka, že precej in splošno spoznali. Ako se bo spričalo, da sta oba primera nenavadnega in hitrega ozdravljenja, ki sta bila opisana v 1. in 2. številki letošnjega »Bogoljuba«, trajna in taka, da jih bo cerkvena oblast resno sprejela v pretres, moramo reči, da čas beatifikacije ni več tako daleč.

Vneti pospeševalec te akcije, p. Hugo Bren, je v listu »Katol. misijoni« št. 5 omenil, da je apostolski delegat za Ameriko, nadškof Janez Hamlet Cico gnani, spisal knjigo z naslovom »Svetost v Ameriki«; v nji našteva 24 ameriških misijonarjev raznih narodnosti, ki so se odlikovali po svetem življenju. Med temi je na kratko orisano tudi življenje našega Baraga. O njem pravi, da »so ga imeli še živečega za svetnika«. Že rajni sveti oče je želel, da bi mogel kateremu izmed teh gorečnikov za slavo božjo podeliti čast oltarja. Ni dvoma, da sedanjega papeža navdaja ista želja. — Mi Slovenci se bomo v lepi vzajemni vnemi potegovali za našega narodnega vzornika in mu bomo z molitvami pripomogli do oltarske časti.

Krščanski in narodni ponos so pokazali hrvaški romarji, ki so s svojim metropolitom in s svojimi škofi obiskali Rim zato, da so prav na god blaženega mučenca Nikolaja Tavilića, dne 14. novembra, stopili pred svetega očeta Pija XII. in v posebni avdienci prosili za kanonizacijo svojega rojaka Tavilića. Papež Pij XII. jih je z veseljem sprejel. V lepem nagovoru je poudarjal njih zvestobo in vdanost sveti Cerkvi po zgledu bl. Nikolaja.

Če so hrvaški katoličani tako krepko podprli svojo prošnjo za svetniško proglašenje bl.

Tavilića, so to storili ne v prvi vrsti iz namena, da bi imeli v narodnem svetniku vzor krščanskega in krepostnega življenja, saj to jim je bil že doslej, marveč zato, da bi imeli v njem narodnega zaščitnika in varuha.

Tudi mi katoliški Slovenci hočemo stopiti na plan in izpričati svoj narodni ponos v vsenarodni katoliški Cerkvi s tem, da se bomo odslej na vso moč prizadevali, da se pospeši svetniški proces za v sluhu svetosti umrlega misijonskega škofa Friderika Baraga. V ta namen naj se pomnože naše prošnje in molitve; iz tega namena se obračajmo v vseh zadevah in težavah, v vseh nadlogah in stiskah do svetniškega Baraga, da bi posredoval za nas pri Bogu in tako spričal, da uživa prijateljstvo božje v številu nebeških izvoljencev.

Zgodovinsko povest, ki bo nje glavni junak Friderik Baraga, spisuje mičiganski državni poslanec Mr. James K. Jameson. Predstaviti hoče Američanom, tudi nekatoličanom, našega svetniškega rojaka »kot svetega moža, ki je prenašal v divjih krajih nedopovedljive žrtve s tako junaško in nesebično velikodušnostjo, da ga krepost visoko dviga nad navadne zemljane«. — Ta poslanec, ki je v pismeni zvezi z bivšim slovenskim ameriškim misijonarjem P. H. Brenom, je povedal, da prebira Baragove indijanske pridige v izvorniku. Pravi, da bolj ko se pogloblja vanje, bolj očitno mu je, da je bil Bog »vodilo in merilo vsake njegove misli in vsakega njegovega dejanja. V pismu P. H. Brenu dostavi omenjeni poslanec: »Kot rojak Baragov ste lahko ponosni nanj. Noben narod ne more roditi plemenitejšega moža.«

Kot naslednik † kardinala Mundeleina v Chikagu je sv. oče Pij XII. imenoval nadškofa msgr. Stritcha iz Milwaukee-ja, ki je znan po svojem delu za katoliško socialno obnovo.

Kakor že vemo, je bil rajni kardinal Mundelein močno zavzet za to, da bi se proces za svetništvo † Friderika Baraga pospešil. Upamo, da se bo za ta namen vnel tudi novi nadškof.

Prošnje in zahvale

A. Kr. se zahvaljuje † škofu Baragu za ozdravljenje pljučnice po ponovni hudi influenci. (Zahvala zaobljubljena.) — Marijina družbenka priporoča svojo mater svetniškemu škofu Baragu, † nadškofu Jegliču in Mariji Pomočnici za zdravje večletne bolezni. — E. M. — R. se priporoča služabniku božjemu Frid. Baragu, sv. Judu Tad., ap. mis. Ign. Knobleharju za pomoč v težki pravdni zadevi. — Zahvaljujem se † škofu Frideriku Baragu za ozdravljenje noge po opravljeni devetdnevni. F. C. — A. Ivan, K. n., se zahvaljuje † škofu Baragu za trikratno uslišanje in pomoč. — Družinska

mati štirih nedoraslih otrok se † škofu Frideriku Baragu iskreno priporoča za ozdravljenje. I. M. R. — Priporočam † škofu Frideriku Baragu tudi že dolgo hudo bolno ženo, revno družinsko mater, da bi ji izprosil zdravje. Obenem priporočam bolno staro mater njegovi pomoči. — O. Fr. R. se priporoča † Fr. Baragu za ozdravljenje živčne bolezni; † škofu Slomšku in † nadškofu Jegliču pa v dveh nujnih zadevah.

*

Vsem, ki so prezrli že večkrat natisnjeno opombo: Priporočajte se v vseh zadevah svetniškemu škofu Frid. Baragu. Uslišanja na njegovo priprošnje — zlasti očitvidna uslišanja — bodo pripomogla, da dobimo čimprej lastnega narodnega svetnika. — Drugih prošenj in zahval uredništvo prav iz zgoraj navedenega razloga ne sprejema, razen če je v prošnji in zahvali navedeno tudi ime našega Baraga. (Tako je uredništvu naročeno.)

Iz življenja Cerkve

»Ko na svetu vse razpada, neminljivo eden vlada: Knez miru izmed vladarjev...« namestnik Kralja miru. Ob vsaki obletnici papežev izvolitve — za Pija XII. je bila 2. marca 1940 prva obletnica — se živo spominjamo, kako lahko bi našli narodi sveta pot k miru, sreči in blagostanju, če bi se ravnali po blagovesti resnice, ljubezni in pravičnosti, ki jo oznaja v imenu Kralja miru prva in najveljavnejša ustanova: sveta Cerkev, katere vidni krmar je vsakokratni papež. Čimbolj se pa narodi odkikajo vplivu te božje ustanove, tembolj raste pretirana državna samopašnost, poganski nacionalizem, nezaupanje, oboroževanje — kar vse vodi v barbarsko vojsko. Rešitev iz teh neznosnih razrvanosti je tako lahka — a manjka ponižnosti, spoznanja, dobre volje in pripravnosti, da bi se vesplošno priznala sv. Cerkev kot od Jezusa postavljena duhovna velevlast, ki ima namen voditi narode do nadnaravne blaženosti, pa tudi do časne sreče in vseobčnega zunanjšega in notranjšega miru.

Ob prvi obletnici papeževanja želimo zato vsi vdani sinovi in hčere svete matere katoliške Cerkve, da bi bila zlasti neprestana mirovna prizadevanja sv. očeta Pija XII. uspešna in da bi se Cerkev odtujeni svet z njihovimi odgovornimi voditelji iskreno oprijel Kralja miru!

Največja proslava presvete Evharistije, kakršne misijonske dežele in misijonski otoki še niso doživeli, je bila februarja 1940 v Novi Zelandiji, vzhodno od Avstralije, ob najlepšem poletnem vremenu. V mestu Wellingtonu, na

severnem otoku (Tihega oceana), se je zbralo do 150.000 udeležencev: domačinov in zastopnikov z drugih otokov in zlasti tudi iz Avstralije. Sv. oče je vernikom izročil posebno okrožnico in izrazil veselje nad vdanostjo otoških prebivalcev katoliški Cerkev.

Velik dogodek za današnji čas. Konzul M. Taylor, ki ga je poslal predsednik Roosevelt v Rim kot zastopnika Združenih držav pri sv. očetu, je bil sprejet v avdienco dne 27. februarja t. l. Prinesel je s seboj spomenico za papeža Pija XII. Pomembnost ameriškega zastopstva pri Vatikanu poudarja v spomenici tudi Roosevelt, ko pravi: »Poveril sem posebno nalogo M. Tayloru, ki je moj stari prijatelj in imam vanj posebno zaupanje... Srečen sem, če bo mogel služiti kot posredovalec v vseh primerih, kadar bi kazalo, da bi Vaša svetost in jaz želela izmenjati misli na korist sloji med narodi na svetu.«

Roosevelt upa, da se bo moglo na skupni podlagi vere in človečnosti delati za vpostavitev trajnega miru.

Splošno odobravanje. Ameriški listi vseh vrst so dali prav državnemu predsedniku Rooseveltu, ki se je odločil, da je poslal kot zastopnika Združenih držav k Vatikanu v Rim konzula Myrona Taylora. Važne osebnosti so izrečno hvalile to odredbo. Senator Boom je izjavil: »To je uvaževanja vredna odločba. Skoraj vse države imajo svoja zastopstva v Vatikanu, zato je naravno in prav, da je tam zastopana tudi največja republika sveta.« —

Ta povezanost bo dobila poseben izraz pri prizadevanju za mir.

Sveto leto za banovino Hrvatsko. Na konferenci škofovskih odposlancev v Zagrebu se je sklenilo, da bodo naprosili sveto stolico, naj bi proglasila za hrvatske kraje **i z r e d n o s v e t o l e t o** v spomin 1300 letnice, odkar je hrvatski narod povezan s sveto stolico. Sveto leto, če bo dovoljeno, bo trajalo od letošnjega praznika sv. Petra in Pavla do istega praznika leta 1941. V tem jubilejnem letu bodo za vernike s Hrvatske napravili več romanj v Rim, v Zagrebu bo pa vsehrvatski Evharistični kongres.

Čas resnobe . . . Švica ima skoraj vse brambovce na mejah, v vojni službi, četudi je nevtralna dežela. Nedavno je škof Marij Besson v cerkvenem govoru, ki ga je imel v stolnici sv. Nikolaja v Freiburgu, opominjal vernike, naj bodo hvaležni božji Previdnosti, da ni hujšega. Rekel je: »Manjka nam sicer marsičesa, toda to pomanjkanje ni nič v primeri s tem, kar si morajo naši bratje drugod . . . odreči. Kristus nastopa danes v osebi tako številnih nesrečnih, ki so brez kruha, brez doma, brez zatočišča, in nimajo nič drugega kot solze, da jih pretakajo. Zato bi bilo želeti, da bi imele naše krščanske družine toliko obzirnosti, da bi odslej ne hodile ne na plesišča, ne na zabavišča . . . Prišla je ura trpljenja, ura resnobe, žrtve in sprave!«

Najštevilnejši cerkveni red je red frančiškanov, ki šteje danes 25.720 članov po vseh zavodih svetá. Od teh jih živi v misijonih 4154. — **Družba Jezusova** praznuje letos 400 letni jubilej obstoja. Sedanji vrhovni predstojnik p. Ledochowski pa obhaja 25 letnico, odkar je na čelu te odlične redovne ustanove. Danes imajo jezuiti 1500 svojih redovnih hiš. Po vsem svetu izdajajo 1112 revij in mesečnikov, zlasti glasil presv. Srca Jezusovega, v raznih jezikih. V svetovnem misijonstvu deluje nad 4000 članov jezuitskega reda. — V boljševiški revoluciji na Španskem in v Mehiki je umrlo mučeniške smrti 118 članov Družbe Jezusove. V zadnjem četrtstoletju je bilo prištetih med svete in blažene 63 članov tega reda.

Med važna vprašanja notranjega urejanja v Hrvatski banovini spada tudi cerkveni konkordat. Pred nekaj leti je bil za vso Jugoslavijo že sklenjen in v Rimu tudi obojestransko podpisan. Nastale so pa vsled nasprotovanja od ene strani težave, tako da je državna zbornica v Belgradu ratifikacijo (potrjenje) odklonila.

Kesajo se. V zasedeni Poljski je bilo prejšnje čase mnogo komunistov, ki so ometeni po lažnivih poročilih iz Sovjetije kar gori za komunistični »paradiž«. Takrat je bil komunizem daleč, zdaj pa ko se jim je v rusko zasedbo približal in jih objel z vsemi »slad-

kostmi« — so pa kruto razočarani. »Vsa vzhodna Poljska je danes« — tako beremo — »odločno stopila v nasprotstvo sovjetizmu in komunizmu. Kako tudi ne! Saj sovjeti postopajo kakor v Rusiji: zapirajo, mučijo, ubijajo, uvajajo brezboštvo, vladajo in krote s pomanjkanjem. Tako je danes: duše in srca Poljakov si sovjeti niso osvojili.

»Pošlji mi molek!« Neki časopis v Švici je objavil med drugim tudi doživljaje vaškega župnika na meji proti Nemčiji, kamor se je naselila stotnja švicarske deželne brambe. Vmes je natisnjeno tudi pismo enega izmed brambovcev, ki ima med drugim to-le vsebino:

»Mati, pošlji mi moj rožni venec. Pustil sem ga v žepu delovnih hlač. Zdaj sem med vsemi samo jaz, ki nimam rožnega venca; odmolimo ga pa skupaj vsi vsak večer.«

»S takimi vojaki je lahko služiti.« Po letošnji hudi zimi si moremo nekoliko predočiti, kaj so trpele straže to zimo v burji in snegu zlasti po visokih hribih in prelazih v Švici, saj so postavljeni posamezni oddelki po višinah nad 3000 m. Na neki taki postojanki je bilo one mrzle dni 11 katoliških mož in en protestantski poročnik. Temne sence so se že spenjali sem čez ledenike. Večer se spušča na zasnežene vršace in ostre pečine. Zdolaj po dolinah se oglašajo večerni zvonovi in vabijo k molitvi. Sredi zaledenelega lanskega snega kleči vseh 11 junakov; naslonjeni so na puške, čake drže v rokah in odmoliijo pet očenašev na čast Kristusovemu trpljenju. Na pragu stražne barake sloni poročnik in nemo opazuje svojo majhno a hrabro četo. Drugi večer se ponavlja isto. Zdaj pa stopi tudi častnik k stražarjem, poklekne v snegu in moli z njimi. Pri zdravamariji je sicer molčal, ker je protestant, zato je pa bolj goreče odgovarjal pri očenaših. Ko vstane, poda vsem zapovrstjo desnico in de: »S t a k i m i v o j a k i j e l a h k o s l u Ź i t i.«

★

Milosti in sreče svetega misijona se je udeležilo v Kranju vsaj 5000 oseb. Toliko jih je bilo spovedanih. Obhajil je bilo v misijonskih dneh 9000. Sklepno procesijo je vodil prevzv. g. škof dr. Gr. Rožman. — Daj Bog vsem milost stanovitosti in vztrajnosti v dobrih sklepkih.

Majnika ni dočakal več šmarnični pridigar ljubljanski, konzist. svetnik dr. Jožef Jerše, profesor-katehet v p. Dne 5. marca se je nanagloma preselil k svojim bivšim soprobratom v službi Gospodov. Stolnica je z njim zgubila vnetega duhovnika-spovednika, ki je imel največje veselje, če je bil povabljen za govor na prižnici, ali če je prišel cerkvenik

s poročilom, da čaka kdo na spoved. Dve stvari sta bili stalen odmev njegovih cerkvenih govorov: najsvetejši Zakrament — in Brezmadežna. Med dijaki v višjih razredih srednje šole je imel vsekdar res lepo število dobrih kongreganistov. Ob uri po kosilu je klečal pred Najsvetejšim v stolnici. Meseca majnika se je vsako leto najbolj veselil. Zadnje šmarnične govore je imel lani v stolnici. Zapustil nam jih je natisnjene v knjižici — poleg štirih »šmarnic«, ki jih je dal v natis prejšnja leta. Nebeška Kraljica, ki jo je tolikokrat in tako goreče proslavljal, mu je gotovo olajšala pot v sveta nebesa.

Ljubljanska škofija. Za trnovskega župnika v Ljubljani je bil umeščen stolni vikar Ivan Vinčič, ki je nastopil svojo novo službo na tiho nedeljo. — 20. februarja je umrl šk. kaplan dr. Alojzij Polak, nečak bivšega tržaškega škofa dr. Fogarja, sin tovarnarja K. Polaka v Ljubljani. R. i. p.! —

Župnija Kočevje je podeljena Petru Flajniku, župniku v Št. Ruprtu; za župnijskega upravitelja v Zaplani je imenovan Jožef Geoheli, kaplan v Toplicah; Alojzij Škerlj za Javor, Ant. Miklavčič na Vinici za Sinji vrh kot soupravitelj. — Za stolnega vikarja v Ljubljani je imenovan Anton Orehar, kaplan in katehet v Št. Vidu n. Lj. — Na njegovo mesto je prišel Fr. Jeglič iz Predoslja.

Mašniško posvečenje bodo letos 7. julija prejeli ti-le bogoslovci ljubljanske škofije iz V. letnika:

Brulc Franc, rojen v ž. Stopiče; Cukale Jožef, r. v župniji Vrhnika; Kastelic Vincencij, r. v župniji Šmihel pri Žužemberku; Trdin Mihael, r. v ž. Blagovica; Vitič Viktor, r. v ž. Čatež pod Zaplazo; Vrtačnik Venceslav, r. v ž. Sela.

21. decembra 1940 bodo pa posvečeni:

Brutalič Viktor, r. v ž. Sv. Peter v Šumi; Femc Boris, r. v ž. Tržič; Grčman Anton, r. v ž. Višnja gora; Kops Stanislav, r. v ž. Semič; Križaj Janez, r. v ž. Zagorje o. S.; Pezdir Franc, r. v ž. Brezovica; Pogorelc Anton, r. v ž. Struže; Svete Jernej, r. v ž. Preserje; Šinkar Anton, r. v ž. Selca; Tomazin Ludovik, r. v ž. Naklo; Urbanč Janez, r. v ž. Leskovec.

Spremembe zadnjega časa v lavantinski škofiji. Upraviteljstvo župnije Galicija je prevzel Strnad Janez, kaplan v Novi cerkvi; premeščena sta gg. kaplana: Klančnik Ernest od Sv. Marka na Muto; Žolnir Alojzij iz Mute v Novo cerkev. — V Vurbergu pri Ptujju je umrl d. svetnik Lojze Kokeč, goreč in veljaven župnik. Rodil se je v Javorjah pri Poljanah. V življenju je prejel mnogo odlikovanj, najboljšo odliko je prejel — kakor upamo — pri Bogu.

D. svetn. je postal p. Mirko Godina, gvardijan minoritskega samostana v Ptujju. Umeščena sta bila za župnika: v Bočni Jurij Guzej, I. kaplan v Žalcu; v Šmartnem na Paki Franc Časl sen., župnik v Svečini. Postavljena sta bila za župnijska upravitelja: v Svečini Franc Babšek, kaplan v Celju; v Šmiklavžu pri Slovenjem Gradcu Martin Stefanciosa, II. kaplan v Žalcu. Nastavljeni so bili: p. Ladislav Hazemali, O. F. M. Cap., za kaplana v Zavrču; Ivan Camplin, izseljenski duhovnik v Franciji, za I. kaplana v Dolnji Lendavi; Jožef Vošnjak, župnijski upravitelj v Šmartnem ob Paki, za kaplana istotam; Matija Balžič, novomašnik, za kaplana pri Sv. Rupertu v Slov. goricah; Jožef Lampert, župnijski upravitelj v Šmiklavžu pri Slovenjem Gradcu, za kaplana v Dobju. Prestavljeni so bili: Franc Tomišek iz Ljubnega v Celje (III.); Franc Korban, III. kaplan v Celju, za II. kaplana istotam; Ivan Sukič iz Dolnje Lendave v Guštanj z delokrogom v Cankovi; Franc Lasbacher iz Kamnice v Zalec (I.); Franc Smole od Sv. Ruperta v Slov. goricah v Kamnico; Justin Oberžan iz Pilštanja v Št. Ilj pod Turjakom; Franc Jager iz Št. Ilja pod Turjakom v Pilštanj; Jožef Vošnjak iz Šmartnega ob Paki v Zalec (II.). Službeni dopust je dobil Jožef Lampert. — Umrl je v Slov. Bistrici d. svetnik Iv. Doberšek, bivši župnik svezniški. — V Mariboru je odšel v večnost starosta slovenskih frančiškanov, p. Andrej Golob. Pokojni zlatomašnik je bil skromen, pobožen in strog redovnik. Ljubil je uboštvo, molitev in molčečnost. — R. i. p.! — Za upravitelja dekanije Rogatec je bil imenovan J. Vajda, nadžupnik in d. svetnik pri Sv. Križu na Slatini.

Za dekana dekanije Braslovče je imenovan duhovni svetnik J. Atelšek; za dekanijskega upravitelja dekanije Rogatec pa Julij Vajda, župnik pri Sv. Križu na Slatini. Za dekana dekanije Gornji grad je imenovan msgr. Alfonz Požar, župnik na Rečici. V Konjicah je nastavljen kot kaplan I. Škalar, bivši izsel. duhovnik v Nemčiji. — Za župn. upravitelja je postavljen J. Rajner v Rogatcu.

K našim slikam

Zlata poroka v Gorenjah v župniji Studeno pri Postojni

3. marca smo imeli izredno slovesnost: Jožef Magajna in njegova žena Frančiška, rojena Šabec, sta praznovala zlato poroko. Bog je njun zakon blagoslovil. Imela sta 13 otrok; štirje so umrli kmalu po rojstvu, devet jih še živi in so na različnih položajih vsi preskrbljeni. Hči Neža si je izbrala samostansko živ-

ljenje in biva v Trnovem kot šolska sestra Hilda. Ker se ni mogla osebno udeležiti slovesnosti, je zložila kot poročni šopek slavospev. Za župnijsko cerkev pa je darovala umetno izdelan obhajilni plašček. Slavljenca sta odločno krščanskega življenja in sta tako tudi otroke vzgojila. Za podružnico sv. Lenarta sta kupila kip presv. Srca Jezusovega. Naročena sta na katoliške časopise; lep zgled sta vaščanom in vsej župniji. Oče je cerkveni ključar. mati tretjerednica in članica Marijine družbe. — Pri zlati poroki sta slavljenca prejela sveto obhajilo; udeležili so se tudi otroci in vnuki, kateri so mogli priti. Slavnost smo skončali z zahvalno pesmijo.

Sv. Magdalena ob praznem Kristusovem grobu. Evangelist Janez pripoveduje: »Prvi dan tedna je šla Marija Magdalena zgodaj, ko je bila še tema, h grobu, in videla, da je kamen od groba odvaljen. — Marija Magdalena je stala zunaj pri grobu in jokala. Ko se je sklonila v grob, je videla dva angela v belih oblačilih, ki sta sedela eden pri vzglavju in eden pri vznožju, kamor je bilo položeno telo Jezusovo. Rečeta ji: »Žena, kaj jokaš?« Odgovori jima: »Vzeli so mojega Gospoda in ne vem, kam so ga položili.« — Ta prizor nam predstavlja slikar v ljubljanski stolnici. Napravil je grob podoben našim grobovom in naslikal le enega angela. V. S.

Laponci. Ko smo se zadnje čase že precej seznanili s Finci, katere Sovjetija tako krivično napada, pa pogled sega še dalje proti skrajnemu severu, kjer prebivajo Laponci, ki pa že izumirajo. Pristnega laponskega (ne japonskega) prebivalstva je samo še do 27.000. Od teh živi na severnih predelih Norveške 19.000, Švedske 6000 in Finske samo 2000 oseb. Po obsežnosti ozemlja, ki sega do morskih obali Severnega morja, imajo Laponci največ prostora na Finskem, pa je slabo in redko obljuden.

Med Laponci je en del nomadov, ki se peča z rejo severnih jelenov in se seli iz kraja v kraj. Žive večinoma po gozdnatih predelih severozahodne Laponske in so še malo deležni človeške kulture. Laponski ribiči so naseljeni večinoma okrog največjega jezera Inari; pečajo se deloma tudi z rejo jelenov.

Tretja skupina, »Skolti«, se loči od prvih dveh, da je bolj svetle barve, dočim so pravi Laponci rumenkaste polti. Žive pa naseljeni bolj proti ruski meji.

Po veroizpovedi so Laponci deloma zapadli pravoslavju, deloma luteranstvu. Preživljajo se z ribištvom, poljedelstvom, glavno hrano in preskrbo pa imajo od severnega jelena: mleko, sir, meso, obleko, orodje (iz kosti). Dežela je močvirna, deloma gozdnata, gorata, po večini posejana z nizkimi planotami. Prebivalstvo govori jezik, ki je soroden finskemu. (V današnje številko smo sprejeli nekaj slik s tega mišijskega ozemlja.)

Odgovori

L. M.: Tu na jugu (Skoplje) se širijo zopet pisma, ki priporočajo neko pobožnost na čast sv. Antonu. V njih se obljublja sreča, če dotični, ki pismo dobi, poleg molitve še vsak dan pošlje eno tako pismo z isto vsebino na kateri koli naslov. Če pa tega ne stori, ga čaka nesreča.

Vsakdo bi moral vedeti, da taka verižna pisma ljudi samo varajo. Dotična molitev je združena z očitno prazno vero (vražjo). Že večkrat smo to praznoverje zavračali in šibali ter pojasnjevali, da je grešno.

Dobre knjige

Najlepše molitve v čast Najsvetejšemu vsebuje J. Kalana molitvenik »Bog med nami«, ki je izšel nedavno v Jugoslovanski knjigarni. Zbrano je tu, kar je bilo mogoče dobiti o najsvetejši skrivnosti najlepšega. Misli so globoke, jezik krasen, pesniški, poln lepih prispodob. Kdor se hoče v to najlepšo skrivnost naše vere prav poglobiti in z Jezusom v tabernaklju prav prisrčno in zaupno občevati, naj si omisli to knjižico! Strani 408. Cena 44 din.

Duhovne vaje za duše-žrtve bodo v uršulinskem samostanu v Škofji Loki od 14. do 18. avgusta, Tiste, katere se jih nameravate udeležiti, se do konca maja javite samostanskemu predstojništvu. Če bi bilo število pri-glašenk veliko, bi se vršile duhovne vaje v dveh tečajih.

Ljubljanski spomladanski velesjem pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II. bo letos od 1. do 10. junija.

BREZPLAČEN POUK V IGRANJU.
ZAHTEVAJTE BREZPLAČEN KATALOG!
MEINEL & HEROLD ZA. TRGOVINE GLASBIL.
MARIBOR 31 171

Ni petroleja!
Vendar dobite izvrstno svetlobo
Z DOMAČIM GORIVOM
Štedilna **SVETILKA na
SPIRIT „LILIPUT“**
za 80 sveč, kompletna s priborom
295 - din. - Brez razpihavanja! - Se
ne kadi, ne šumi! - Zajamčeno de-
lovanje!
PETRO-LUX, Zagreb
Radišina 9
Sprejemno preprodajalec
Prospekt pošljemo zastoj in franko

Sklepi kongresa KK.

8. ALKOHOLIZEM.

Rana, za katero naš slovenski narod že dolgo trpi, je alkoholizem, neizmerno pijančevanje. Škoduje posameznikom, razdira družine in ves narod v vsakem pogledu. Vse verno ljudstvo se mora zavedati, kako silno zlo je alkoholizem. Zato KKK zahteva:

1. vsak kristjan se mora zavedati svoje odgovornosti za svojega bližnjega. Vsi, ki so trezni, morajo biti tudi čuvarji treznosti! Številni pretepi in poboji v pijanosti so vsemu narodu v sramoto;

2. mladina naj se doma in v šoli vzgaja za treznost;

3. vse ljudstvo naj se pouči o resnični vrednosti alkohola in o nesrečnih posledicah nezmernosti ter naj uživa dar božji po volji božji: zmerno in pametno;

4. pijanost naj velja za sramoto in ne sme biti olajševalna okolnost pri zločinih;

5. javne oblasti naj omeje število gostiln. Postava, ki določa kazen za javno pijanost, naj se izvršuje.

9. Socialna pravičnost.

KKK naglašaja potrebo, da se socialni naku katoliške Cerkve, izraženi v papeških okrožnicah »Rerum novarum« in »Quadragesimo anno«, tudi dejansko kar najbolj mogoče izvedejo.

1. Dolžnost države je predvsem ščititi, podpirati in dvigniti k mečkistan, ki je steber države in cerkve. S potrebnim zavarovanjem naj se skrbi tudi za poljedelske delavce, za stare in onemogle, za sirote in vse zapuščene.

2. Poziva vse podjetnike in delodajalce, da se zavedajo svojih dolžnosti do delavcev ter jim dajo pravično plačo. Dolžnost države in njene postavodaje je uvedba pravične

družinske plače, da se tako reši družina propada.

3. Delodajalci so odgovorni za pravno življenje delavcev. Zato naj gledajo, da bodo tovarne in delavnice urejene tako, da ne bodo bližnja prilika za greh. Strogo naj se povesod izvaja postava o nočnem delu.

Drobtine.

»Moja mama še drži na post...« Beseda iz ust nekoga, ki je mislil, kdove kako se je postavil. Mi bi mu pa rekli, da si je dal slabo spričalo glede znanja krščanskega nauka, kakor tudi glede svojega verskega življenja. Kdo je bil to? Mlad, sicer postaven »olikanec«, morda uradnik ali kaj takega. Grede po ulici je pripovedoval neki gospodični, morda nevesti, kako mu mati redno pripravi vsak postni dan brezmesne jedi, on pa da mirno vstane in gre v gostilno. »Nevesta« se je na glas zasmejala, ker menda tako zahteva novodobna olika. Zatelebani ljudje pač ne pomislijo na »tuje grehe«.

Pa zakaj to omenjamo? Zato, ker besede »veš, moja mama še vedno drži na post« izdajajo nevednost, ki sodi, kakor da je post (pritrgovanje v jedi = enkratno nasičenje) in zdržnost (mesnih jedi) na prosto voljo dana zapoved, ki se je drži, kdor pač hoče. Grda zmota! Postna zapoved je cerkvena zapoved, ki veže strogo, kakor vsaka zapoved, in sicer tako, da velja njim, kateri jo prezirajo in svojevoljno prelamljajo, svarilo Gospoda Jezusa: »Kdor Cerkve ne posluša, naj ti bo kakor pogan in cestninar« (očitni grešnik).

* * *

Lenoba je vseh grdob grdoba.
Lenoba gre počasi naprej — revščina hitro zanjo.

Delo je človekovo — skrb pa božja.
Lenoba je sovražnica čednosti.
Pridnost daje kruha, lenoba dela potepuha.
Lenobnost je za dušo to, kar rja za železo.
Lenobna pot — rakova pot.

Če iščete primerno darilo za Vašega prvoobhajanca ali birmanca, obiščite trgovino

H. NIČMAN

LJUBLJANA, Kopitarjeva ulica 2

katera Vam nudi krasne molitvenike, rožne vence, spominske slike, križe, kipe, moderno keramiko, najrazličnejše nastavke, kropilnike in drugo po zelo ugodni ceni

VSEBINA: Članki: Velikonočna blagovest. (J. Šimenc.) — Borba luči s temo. (Al. Strupl.) — Zvestoba kongresu. (A. C.) — Krščanska družina: Ne bo trenja. (A. C.) — Z otroki je križ. (P. M. Mlekuž, O. S. B.) — K luči. Večerni razgovori. (P. dr. Tominec O. F. M.) — Tiste dni je Gospod govoril. (J. Langerholz.) — Marijine družbe: KA in MD. (J. L.) Versko življenje v Mar. družbah. — Vse z Marijo in kakor Marija. — Sveti obredi. — Listek: Carstvo brezbožnikov. (Dalje.) — Poglejmo k Američanom. (V. Demšar.) — Iz življenja Cerkve. — Razno.

Cena »Bogoljubu«: za posamezne naročnike 20 din. v skupinah po 18 din.; v Nemčiji 2 Rm; v Italiji 10 lir; v Franciji 12 fr.; v Ameriki 0,50 dol. letno. — Izhaja mesečno.

Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljubu« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljubu« v Ljubljani.

Koledar apostolstva molitve za april 1940.

Splošni mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu:
Spolnjevanje sedme božje zapovedi.

Misijski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu:
Dela krščanske ljubezni.

Mesečni zavetnik: Sv. Marko, evangelist (25.)

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno čiščenje sv. Rešnjega Telesa	
			Ljubljanska škofija	Lavantinska škofija
1	Poned.	Notr. prazn. ozn. D. M.	Kočica	Gomilsko
2	Torek	Franc. Pavl., spozn.	Sv. Trojica nad C.	Reka
3	Sreda	Rihard, škof	Preddvor	Konjice
4	Četrtek	Izidor, škof, c. uč.	Nemška Loka	Konjice
5	Petek	Vincencij Fer.	Dobrépolje	Konjice
6	Sobota	Sikst L., papež, m.	Leskovica	Prihova
7	Nedelja	2. pov. Cirijak	Zaplana	Prihova
8	Poned.	Dionizij, škof	Nova Stifca	Čadram
9	Torek	Hugo, škof	Brezje	Loče
10	Sreda	Var. sv. Jožefa	Podbrezje	Loče
11	Četrtek	Leon L., papež, c. uč.	Blagovica	Loče
12	Petek	Julij I., papež	Blejska Dobrava	Sv. Kunig. na Poh.
13	Sobota	Hermenegild, muč.	Vrhopolje pri M.	Spitalšč
14	Nedelja	3. pov. Justin	Sv. Lenart	Zreče
15	Poned.	Bazilisa	Ljublj., Rakovnik	Zreče
16	Torek	Benedikt Labre	Prmskovo pri Kr.	Ziče
17	Sreda	Anicet, papež	Motnik	Skomarje
18	Četrtek	Apolonij, muč.	Spodnji log	Stranice
19	Petek	Leon IX., papež	St. Jurij pri Gros.	Kebelj
20	Sobota	Marcelin, škof	Ihan	Sv. Jernej p. L.
21	Nedelja	4. pov. Anzelm	Dobrnjč	Velika Nedelja
22	Poned.	Soter in Kaj	Gorje	Velika Nedelja
23	Torek	Vojteh, škof, muč.	Smihel, Ub. š. ss.	Ormož
24	Sreda	Jurij, mučenec	Stara Loka	Ormož, bolnišnica
25	Četrtek	Marko, evang.	Cerklje ob Krki	Središče
26	Petek	Mati dobrega sveta	Podgrad	Sv. Miklavž p. Orm.
27	Sobota	Peter Kan., c. uč.	Nevlje	Svetinje
28	Nedelja	5. pov. Križeva	Čatež ob Savi	Sv. Tomaž pri Orm.
29	Poned.	Peter, mučenec	St. Jurij p. Kumom	Sv. Boifenk n. K.
30	Torek	Katarina S., dev.	Stari trg pri Ložu	Sv. Lenart p. V. N.

Odpustki za april 1940.

3. Sreda, prva v m. P. o. vsem, ki opravijo kake nabožne vaje na č. sv. Jožefa, prejmejo sv. obh. in molijo po n. sv. o.

4. Četrtek, prvi v m. Sv. Benedikt Fil. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. v br. c.; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v žup. e.; 2. istim kakor 23. dan.

5. Petek, prvi v m. Sv. Julijana. P. o.: 1. vsem, ki nekoliko premišljujejo dobrotljivost presv. Sreca, prejmejo spravno sv. obh. in molijo p. n. sv. očeta; 2. čl. br. sv. R. T. kakor včeraj (dvakrat); 3. čl. br. sv. S. J.

6. Sobota, prva v m. P. o. vsem, ki opravijo kake nabožne vaje na č. Brezmadežni, da nekoliko zastopujejo za njej storjena razžaljenja in molijo p. n. sv. o.

7. Nedelja, prva v m. Čl. r. v. br. trije p. o.: 1. če v br. c. molijo p. n. sv. o.; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v br. c. nekaj časa pobožno molijo pred izpost. sv. R. T. P. o.: 1. onim, ki nosijo višnjevi škapulir; 2. čl. br. sv. S. J.

14. Nedelja, Varstvo sv. Jožefa. P. o.: 1. čl. družbe kršč. družin; 2. čl. br. sv. Družine; 3. čl. škap. br. karmelske M. b.; 4. istim kakor 23. dan.

16. Torek. Tretjerednikom, če ponove svoje obljube ta dan ali pa naslednjo nedeljo, če so danes postavno zadržani.

21. Nedelja. Kdor prejme po vrsti šest nedelj ali šest petkov pred praznikom sv. S. J. sv. obh. in molj p. n. sv. o. v cerkvi, v kateri se ta praznik obhaja, dobi vselej p. o. Prva izmed nedelj je danes, prvi izmed petkov 26. apr.

23. Torek. Bl. Egidij Asiški. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v žup. e., kjer ni redovne.

24. Sreda. Sv. Fidel. P. o. istim kakor včeraj.

26. Petek. Mati b. dobrega sveta. P. o. čl. družbe sv. Petra Klav., če molijo za razširjenje vere in p. n. sv. očeta.

28. Nedelja, zadnja v m. Bl. Lukezij. P. o.: 1. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno odmolijo sv. r. v.; 2. istim kakor 23. dan.

29. Ponedeljek. Ustanovni dan družbe sv. Petra Klav. P. o. istim kakor 26. dan.

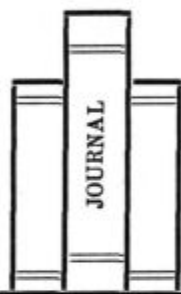
LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

ZADRUGA Z NEOMEJENIM JAMSTVOM

LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA 6 (V LASTNI PALAČI)

OBREŠTUJE HRANILNE VLOGE
NAJUGODNEJE. NOVE IN STARE
VLOGE, KI SO V S A K Č A S
IZPLAČLJIVE, OBREŠTUJE PO

4% PROTI ODPOVEDI DO **5%**

SALDA-KONTE, ŠTRACE, JOURNALE, ŠOLSKE ZVEZKE,
MAPE, ODJEMALNE KNJIŽICE, RISALNE BLOKE ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

Jugoslovanske tiskarne

V LJUBLJANI, KOPITARJEVA ULICA ŠT. 6/II

Jugoslovanska tiskarna

v Ljubljani

Kopitarjeva ulica 6

dobavlja v okusni opremi: knjige, brošure, cenike, jedilne
liste, etikete, diplome, razglednice, letake, plakate, tiskovine,
za tujsko propagando, za poslovno reklamo, za urade,
trgovino in obrt ter vse ostale tiskovine bodisi v eno- ali
večbarvnem tisku, izvršene potom

KNJIGOTISKA, LITOGRAFIJE ali BAKROTISKA

Izdeluje tudi vse za ilustriranje tiskovin potrebne osnutke
risbe, predloge in

K L I Š E J E

TOČNA POSTREŽBA ● ● UMERJENE CENE

Sv. Jurij.

Sv. Veronika jeruzalemska.

SANCTA